

TREŚCI KSZTAŁCENIA

Kierunek studiów: historia

Poziom studiów: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia: ogólnoakademicki

Forma studiów: stacjonarne

Wymiar kształcenia: 4 semestry

Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów: 120 punktów ECTS

Tytuł zawodowy nadawany absolwentom: magister

CHARAKTERYSTYKA TREŚCI KSZTAŁCENIA – GRUPY TREŚCI

I. WYMAGANIA OGÓLNE

I.1. Specjalistyczny warsztat językowy

Cel kształcenia: rozwijanie kompetencji językowych pozwalających na rozumienie, tłumaczenie i posługiwanie się leksyką specjalistyczną z zakresu historii, archiwistyki, stosunków międzynarodowych, polityki, dyplomacji, wojskoznawstwa w języku obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Treści merytoryczne: wprowadzenie i ćwiczenie materiału leksykalno-gramatycznego umożliwiającego tłumaczenie wybranych tekstów specjalistycznych, zgodnie z wymaganiami B2+ ESOKJ, kształcenie umiejętności czytania tekstów specjalistycznych, ich podsumowywania i krytycznej analizy.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): istotne i niezbędne do rozumienia i formułowania wypowiedzi zwrotu w języku obcym, zawierające leksykę specjalistyczną z zakresu kierunku studiów, zgodnie z tabelą wymagań dla poziomu B2+ ESOKJ.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się terminologią specjalistyczną, w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zabierać głos w dyskusji lub debacie naukowej, przedstawiać własne argumenty i opinie, zadawać pytania, polemizować z argumentami innych rozmówców, tłumaczyć teksty specjalistyczne.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): uczenia się przez całe życie oraz podnoszenia własnych kompetencji językowych, które pozwolą na zajęcie lepszej pozycji w warunkach rosnącej konkurencji na rynku pracy.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

I.2. Technologie informacyjne w warsztacie historyka

Cel kształcenia: nabycie umiejętności w zakresie poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł oraz efektywnego posługiwania się technologiami informacyjnymi w nauce i pracy zawodowej; umiejętność gromadzenia, sortowania, selekcjonowania oraz prezentowania danych naukowych; rozwijanie umiejętności krytycznej interpretacji źródeł elektronicznych; rozbudzenie postawy badawczej; wdrożenie do praktycznego stosowania technologii informacyjnych w obszarach wynikających ze specyfiki kierunku.

Treści merytoryczne: tworzenie i zaawansowane formatowanie dokumentów w edytorze tekstów, prezentacji multimedialnej, arkusza kalkulacyjnym, bazie danych i programie pocztowym na przykładzie pakietu Ms Office; systemy przetwarzania informacji i efektywna organizacja zapisu, przechowywania, archiwizacji i ochrony danych; narzędzia do podstawowej edycji grafiki, stron internetowych i cyfrowych wydruków; telekomunikacja komputerowa, praca grupowa i usługi chmur internetowych; przestrzeganie praw własności i licencji.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady prawne i etyczne wynikające z wykorzystywania komputera i narzędzi technologii informacyjnej.

Umiejętności (potrafi): poszukiwać, gromadzić i przetwarzać informacje, a także wykorzystywać je w krytyczny i systematyczny sposób; rozwiązywać problemy wymagające zastosowania technologii informacyjnej poprzez dobór i odpowiednie wykorzystanie właściwych narzędzi informatycznych i oprogramowania.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): doceniania roli technologii informacyjnej we współczesnym społeczeństwie oraz w procesie dydaktycznym i samokształceniowym; szanowania własności intelektualnej, w tym praw autorskich do oprogramowania.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

I.3. Translatorium z języka łacińskiego (I, II)

Cel kształcenia: przyswojenie materiału gramatycznego (fonetyka, fleksja, składnia) oraz niezbędnego zasobu słownictwa w stopniu umożliwiającym samodzielne czytanie i tłumaczenie tekstów; panowanie wybranych sentencji i zwrotów łacińskich oraz ich praktyczne, współczesne zastosowanie; nabycie umiejętności tłumaczenia tekstów o charakterze historycznym; podwyższenie kompetencji dotyczących gramatyki, stylu i semantyki języka obcego.

Treści merytoryczne: czytanie i akcentowanie; materiał gramatyczno-leksykalny; zwroty i sentencje łacińskie.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): fonetykę, fleksję i składnię łacińską, określoną ilość słów oraz wybranych sentencji i zwrotów.

Umiejętności (potrafi): czytać i tłumaczyć teksty oraz dokonywać ich analizy gramatycznej w oparciu o zdobytą wiedzę; posługiwać się łacińską terminologią.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): pracy w grupie oraz samodzielnie; do nauki; transferu wiedzy w dalszej edukacji; do uczenia się przez całe życie.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

I.4. Przedmiot do wyboru I

I.4.a. Projektowanie i realizacja kampanii społecznych

Cel kształcenia: zapoznanie z różnorodnością metod służących do aktywizowania działań społecznych i partycypacyjnego badania społeczności; prezentacja technik wykorzystywanych w realizacji kampanii społecznych oraz zasad prowadzenia kampanii społecznych; ukazanie etycznych aspektów wykorzystania propagandy w kampaniach społecznych.

Treści merytoryczne: definiowanie marketingu i kampanii społecznych; typologia i funkcje kampanii społecznych; techniki wykorzystywane w realizacji kampanii społecznych, zasady prowadzenia kampanii społecznych; znaczenie i rola reklamy w kampaniach społecznych; rodzaje przekazów reklamowych; elementy psychologii reklamy; retoryka reklamy; wykorzystanie i funkcje PR-u w kampaniach społecznych; techniki i metody PR; aspekt psychologiczny działań PR w kampaniach społecznych; propaganda jako technika komunikacyjna w kampaniach społecznych; typologia i funkcje propagandy; etyczne aspekty wykorzystania propagandy w kampaniach społecznych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): typologię, funkcje i techniki kampanii społecznych; zasady realizacji kampanii społecznych; aspekty psychologiczne kampanii społecznych.

Umiejętności (potrafi): analizować typy kampanii społecznych; dokonać wyboru środków i metod do realizacji konkretnej kampanii; poddać krytycznej ocenie metody i środki, wykorzystane przy realizacji konkretnej kampanii społecznej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności; kreatywnego myślenia; przedsiębiorczego myślenia i działania w zespole.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

I.4.b. Zarządzanie strategiczne w przedsiębiorstwie

Cel kształcenia: przekazanie wiedzy o zarządzaniu strategicznym z uwzględnieniem paradygmatów klasycznych i współczesnych; zapoznanie ze złożonymi problemami strategicznymi i metodami ich badań; zapoznanie z głównymi kierunkami rozwoju wiedzy i badań w zakresie zarządzania strategicznego.

Treści merytoryczne: istota i geneza myślenia strategicznego; wizja, misja, cele strategiczne; rodzaje strategii; analiza mikro i makrootoczenia przedsiębiorstwa; metody analizy portfelowej; metody analizy scenariuszowej; fuzje i przejęcia, alianse strategiczne.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): istotę myślenia strategicznego w ekonomii i zarządzaniu przedsiębiorstwami; podstawowe pojęcia z zakresu analizy strategicznej i budowania strategii przedsiębiorstwa; procesy zachodzące w otoczeniu przedsiębiorstwa a także znaczenie silnych i mocnych stron przedsiębiorstwa w budowaniu jego przewagi konkurencyjnej.

Umiejętności (potrafi): zastosować metody analizy otoczenia i zasobów przedsiębiorstwa; zdiagnozować i rozwiązywać problemy strategiczne dotyczące rozpoznawania szans i zagrożeń w otoczeniu; identyfikować silne i słabe strony przedsiębiorstwa; określać kierunki jego rozwoju; alokować zasoby i wdrażać strategie; prezentować założenia strategiczne; opisywać strategie; dokonywać interpretacji i wnioskowania na podstawie przygotowanych dokumentów strategicznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykazania się kreatywnością w celu proponowania rozwiązań dotyczących skomplikowanych problemów strategicznych w przedsiębiorstwie; krytycznej oceny stanu posiadanej wiedzy i ciągłego jej poszerzania; przedsiębiorczego myślenia i działania w zespole.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

I.5. Przedmiot do wyboru II

I.5.a. Public Relations

Cel kształcenia: prezentacja głównych definicji i roli public relations we współczesnej rzeczywistości ekonomicznej, politycznej, kulturalnej i społecznej; ukazanie kierunków ewolucji PR oraz ich roli w zarządzaniu kryzysami; uświadomienie implikacji pomiędzy zarządzaniem szeroko pojętą reputacją a PR.

Treści merytoryczne: koncepcje teoretyczne i podstawowe definicje PR; historia powstania PR; Ivy Lee jako twórca PR; socjotechnika a PR; uwarunkowania etyczne PR; PR a kreowanie wizerunku; "Czarny" PR; lobbying a PR; dylematy i wyzwania przyszłości.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu problematykę koncepcji i strategii public relations; terminologię, normy i reguły etyczne odnoszących się do public relations.

Umiejętności (potrafi): formułować w sposób krytyczny i uzasadniać hipotezy badawcze oraz opinie dotyczące zagadnień w obszarze public relations; komunikować się ze zróżnicowanym kręgiem odbiorców przy użyciu specjalistycznej terminologii.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): pogłębiania zdobytej wiedzy, jak i dalszego rozwijania nabytych umiejętności w pracy lub nauce oraz w karierze zawodowej.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

I.5.b. Dziennikarstwo XXI wieku

Cel kształcenia: zapoznanie z wybranymi zagadnieniami dotyczącymi funkcjonowania polskiego i światowego dziennikarstwa wobec procesów globalizacyjnych oraz w epoce dominacji ekonomii nad dziedzictwem kulturowym w pierwszych dwóch dekadach XXI wieku; ukazanie uwarunkowań rządzących działaniami współczesnych mediów.

Treści merytoryczne: ukazanie wieloaspektowości funkcjonowania współczesnego dziennikarstwa w epoce „płynnej rzeczywistości”; prezentacja uwarunkowań politycznych, gospodarczych, społecznych funkcjonowania współczesnego dziennikarstwa; przesłanki kryzysu prasy drukowanej („śmierć gazet”); zasady rządzące współczesnym dyskursem dziennikarskim; problemy związane z epoką dominacji ekonomii nad aspektami kulturowymi; problematyka uwarunkowań prowadzących do kryzysu zawodu dziennikarza jako zawodu zaufania społecznego; prezentacja

głównych zagadnień związanych z wyborami norm, etycznych, systemu wartości z pragmatyką pracy dziennikarskiej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu szereg faktów i zjawisk związanych z rolą mediów i języka przekazu w kształtowaniu obrazu rzeczywistości politycznej, społecznej, ekonomicznej i kulturalnej.

Umiejętności (potrafi): wykorzystywać posiadaną wiedzę do formułowania problemów, ich analizy i interpretacji, brać udział w debacie i komunikować się ze zróżnicowanym kręgiem odbiorców na tematy związane z problematyką współczesnych mediów; komunikować się ze zróżnicowanym kręgiem odbiorców przy użyciu specjalistycznej terminologii.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): systematycznego doskonalenia wiedzy i umiejętności, a także ponoszenia odpowiedzialności za realizowane zadania.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

II. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH

II.1. Absolwent na rynku pracy

Cel kształcenia: omówienie wybranych zagadnień związanych ze współczesnym rynkiem pracy; poznanie istoty procesu zarządzania zasobami ludzkimi w organizacji oraz jego związków z koncepcjami zarządzania wiedzą i informacją oraz kapitałem intelektualnym; zapoznanie z wybranymi zagadnieniami z tego zakresu, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju indywidualnego i potencjału kariery oraz aktualnych warunków na rynku pracy dla absolwentów wyższych uczelni; uświadomienie inter- i multidyscyplinarności tej problematyki.

Treści merytoryczne: zarządzanie zasobami ludzkimi; zarządzanie wiedzą; kapitał intelektualny; potencjał kariery - pojęcia, koncepcje, badania; zatrudnialność (employability) studentów i absolwentów; wymagania pracodawców i wynagrodzenia na współczesnym rynku pracy; rozwijanie umiejętności miękkich; networking; dostosowanie do rynku pracy; doskonalenie umiejętności i samorozwój; równowaga praca-życie.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w stopniu ogólnym problematykę oraz terminologię z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi, zarządzania wiedzą i informacją, kapitału intelektualnego i potencjału kariery/zatrudnialności absolwentów.

Umiejętności (potrafi): przygotować pracę pisemną na temat z obszaru zarządzania zasobami ludzkimi/zarządzania informacją i wiedzą/kapitału intelektualnego i potencjału kariery/zatrudnialności absolwentów oraz zaprezentować ustnie główne jego tezy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): ciągłego dokształcania się; dostosowywania do nowych trendów i zdobywania wiedzy w swojej dziedzinie.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH

III.1. Specjalistyczne narzędzia warsztatu badawczego historyka I

Cel kształcenia: poznanie różnorodnych narzędzi warsztatu badawczego historyka, które wykorzystuje on w swojej pracy badawczej; omówienie metod i zaawansowanych narzędzi krytyki różnych typów źródeł historycznych służących poznaniu przeszłości i tworzeniu spójnych, naukowych narracji historycznych.

Treści merytoryczne: obejmują pogłębioną analizę wybranych nauk pomocniczych historii, niezbędnych do zrozumienia różnych jej aspektów i pomogą w rozwijaniu umiejętności analitycznych oraz krytycznego myślenia; interpretacja źródeł pisanych, materialnych oraz ikonograficznych wchodzących w zakres nauk pomocniczych historii, m.in.: genealogii, heraldyki, sfragistyki, numizmatyki, archeologii prawnej, dyplomatyki, paleografii, epigrafiki i chronologii oraz nauk z pogranicza dziedzin wykorzystywanych w historii, umożliwiających bardziej wszechstronne

zrozumienie kontekstu społecznego, ekonomicznego i geograficznego (np. statystyka historyczna, demografia historyczna, geografia historyczna i in.).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): specjalistyczną terminologię warsztatu badawczego historyka; wybrane narzędzia i metody analizy danych źródłowych; kompetencje każdej z nauk w zakresie poznania i krytyki źródła historycznego; wagę każdej nauki w obiektywnych badaniach źródłowych.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywać wiedzę w zakresie rozszerzonych nauk pomocniczych historii; poprawnie stosować terminy fachowe w pracy nad wybranym zagadnieniem; komunikować się w języku ojczystym z zastosowaniem fachowej terminologii; dokonać interpretacji faktów, a uzyskane wyniki ująć w narracji historycznej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): rozumienia potrzeby uczenia się przez całe życie; inspirowania i organizowania procesu uczenia się u innych osób; uznania i poszanowania odmiennych od własnych teorii i poglądów oraz prowadzenia polemiki z nimi w sposób etyczny i kulturalny; promowania tradycji oraz dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski, swojego regionu i Europy; aktywnego uczestniczenia w dyskusjach historycznych i aktualnych debatach oraz w przekazywaniu informacji o nich osobom zainteresowanym historią spoza grona fachowców.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.2. Specjalistyczne narzędzia warsztatu badawczego historyka II

Cel kształcenia: poznanie narzędzi badawczych historyka, które pozwalają na krytyczną analizę źródeł, kontekstualizację faktów oraz tworzenie naukowej narracji; omówienie metod i zaawansowanych narzędzi krytyki różnych typów źródeł historycznych służących poznaniu przeszłości.

Treści merytoryczne: obejmują analizę, krytykę, ocenę wiarygodności, autentyczności, rzetelności i cel powstania źródeł pisanych, materialnych oraz ikonograficznych wchodzących w zakres nauk pomocniczych historii, m.in.: genealogii, heraldyki, sfragistyki, numizmatyki, archeologii prawnej, dyplomatyki, paleografii, epigrafiki i chronologii oraz nauk z pogranicza dziedzin wykorzystywanych w historii, umożliwiających bardziej wszechstronne zrozumienie kontekstu społecznego, ekonomicznego i geograficznego (np. statystyka historyczna, demografia historyczna, geografia historyczna i in.).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): specjalistyczną terminologię warsztatu badawczego historyka; wybrane narzędzia i metody analizy danych źródłowych; kompetencje każdej z nauk w zakresie poznania i krytyki źródła historycznego; wagę każdej nauki w obiektywnych badaniach źródłowych.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywać wiedzę w zakresie nauk pomocniczych historii; komunikować się w języku ojczystym z zastosowaniem fachowej terminologii; dokonać interpretacji faktów, a uzyskane wyniki ująć w narracji historycznej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): uczenia się przez całe życie; inspirowania i organizowania procesu uczenia się u innych osób; uznania i poszanowania odmiennych od własnych teorii i poglądów oraz prowadzenia polemiki z nimi w sposób etyczny i kulturalny; czynnego uczestniczenia w dyskusjach historycznych i aktualnych debatach oraz w przekazywaniu informacji o nich osobom zainteresowanym historią spoza grona fachowców.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.3. Specjalistyczne narzędzia warsztatu badawczego historyka III

Cel kształcenia: poznanie różnorodnych narzędzi warsztatu badawczego historyka, które mają na celu ocenę wiarygodności, rzetelności i użyteczności różnych rodzajów źródeł wykorzystywanych w pracy badawczej; rozwijanie umiejętności analitycznych, krytycznego myślenia i zrozumienia kontekstu społecznego, ekonomicznego i geograficznego różnych epok historycznych, w którym powstał dany dokument czy artefakt.

Treści merytoryczne: umiejętność analitycznego i krytycznego myślenia oraz interpretacja źródeł pisanych, materialnych a także ikonograficznych wchodzących w zakres nauk pomocniczych historii,

m.in.: genealogii, heraldyki, sfragistyki, numizmatyki, archeologii prawnej, dyplomatyki, paleografii, epigrafiki i chronologii oraz nauk z pogranicza dziedzin wykorzystywanych w historii, umożliwiających bardziej wszechstronne zrozumienie kontekstu społecznego, ekonomicznego i geograficznego (np. statystyka historyczna, demografia historyczna, geografia historyczna i in.).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): specjalistyczną terminologię warsztatu badawczego historyka; wybrane narzędzia i metody analizy danych źródłowych; kompetencje każdej z nauk w zakresie poznania i krytyki źródła historycznego; wagę każdej nauki w obiektywnych badaniach źródłowych.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywać wiedzę w zakresie rozszerzonych nauk pomocniczych historii; poprawnie stosować terminy fachowe w pracy nad wybranym zagadnieniem; komunikować się w języku ojczystym z zastosowaniem fachowej terminologii; dokonać interpretacji faktów, a uzyskane wyniki ująć w narracji historycznej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): uczenia się przez całe życie; inspirowania i organizowania procesu uczenia się u innych osób; promowania tradycji oraz dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski, swojego regionu i Europy; aktywnego uczestniczenia w dyskusjach historycznych i aktualnych debatach oraz w przekazywaniu informacji o nich osobom zainteresowanym historią spoza grona fachowców.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.4. Warsztat naukowy historyka

Cel kształcenia: omówienie i opanowanie szeregu technik badawczych i narzędzi niezbędnych do skutecznego prowadzenia badań naukowych od etapu heurystyki do etapu opisu wyników badań.

Treści merytoryczne: umiejętności poszukiwania bibliograficznych - bibliografie ogólne i specjalistyczne; typy opracowań naukowych; umiejętność zapisów bibliograficznych; tworzenie bazy danych do analizy historycznej; tworzenie szkicowego planu badanej problematyki; wieloaspektowe wykorzystanie tekstu źródła historycznego; narracja historyczna - umiejętność pisania na temat a nie obok tematu, czyli jaki tekst w narracji głównej, a jaki w aparacie krytycznym; włączanie tekstów z opracowań naukowych i wydawnictw źródłowych do tekstu głównego i do przypisów; zamieszczanie fotografii, map, danych w formie tabelarycznej, rodzaje przypisów i możliwości ich stosowania; tworzenie bibliografii załącznikowej i aneksów; dzieje bibliotek jako warsztatu pracy historyka; archiwa jako miejsce pracy historyka; historia tworzenia archiwów staropolskich; aktualna struktura archiwów centralnych i ich zasoby; zasoby archiwów olsztyńskich; towarzystwa naukowe - dzieje i znaczenie dla badań naukowych oraz popularyzacji wiedzy historycznej; instytucje naukowe w XIX w. - Akademia Umiejętności w Krakowie oraz Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Lwowie i ich znaczenie dla rozwoju nauki historycznej dawniej i dzisiaj; wielkie serie wydawnictw źródłowych zainicjowane w XIX w., możliwości wykorzystywania edycji źródłowych do badań historycznych; szkoły historyczne, jako dwie opcje spoglądania na dzieje Polski po upadku powstań narodowych; główni przedstawiciele, tzw. szkoły krakowskiej oraz warszawskiej i ich dorobek naukowy; obiektywizm i prawda historyczna oraz odpowiedzialność za słowo pisane.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): techniki badawcze i narzędzia niezbędne do skutecznego prowadzenia badań historycznych.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie pogłębiać wiedzę w zakresie badań naukowych, krytycznie oceniać różnego rodzaju źródła historyczne, w tym teksty, obrazy, mapy, przedmioty materialne itp.; efektywnie przeszukiwać archiwa tradycyjne i cyfrowe.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dalszego rozwoju; krytycznej analizy własnych przekonań i uprzedzeń; korzystania z wiedzy z różnych dziedzin i dyscyplin naukowych; przestrzegania norm etycznych w prowadzeniu badań; korzystania z nowoczesnych narzędzi, baz danych online; programów do analizy danych; współpracy z innymi badaczami, historykami czy specjalistami z innych dziedzin.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.5. Intelktualne dziedzictwo antyku grecko-rzymskiego

Cel kształcenia: zapoznanie z genezą cywilizacji europejskiej jako jednym z istotnych politycznych i kulturowych fundamentów współczesnej cywilizacji; pokazanie rozmaitych płaszczyzn kontynuacji myśli antycznej: począwszy od religii, literatury i sztuki, poprzez myśl polityczną oraz typowo utilitarne dziedziny życia, takie jak: medycyna, sztuka dowodzenia wojskiem czy problematyka prawna.

Treści merytoryczne: zagadnienia związane z antycznym dziedzictwem, które miało trwały wpływ na rozwój cywilizacji europejskiej; współczesna recepcja wzorców politycznych (demokracja, uniwersalizm, imperializm, rządy jednostek), społecznych (kosmopolityzm, tolerancja), obyczajowych (kultura elit, dzień powszedni), kulturowych (muzyka, teatr, sztuki plastyczne).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające dotyczące cywilizacji starożytnej Grecji i Rzymu; złożone zależności między cywilizacją antyczną i kulturą współczesną.

Umiejętności (potrafi): wykorzystywać posiadaną wiedzę, formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy, dokonać oceny i krytycznej analizy oraz syntezy uzyskanych informacji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści, zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

III.6. Edytorstwo źródeł historycznych

Cel kształcenia: wskazanie na wartość wydawnictw źródłowych, zarówno źródeł historiograficznych jak i dokumentowych w badaniach naukowych, poznanie instytucji naukowych oraz historyków-edytorów odpowiedzialnych za opracowywanie dokumentów, tekstów, listów, pamiętników i innych materiałów historycznych w celu ich udostępnienia badaczom i społeczeństwu.

Treści merytoryczne: pojęcia ogólne z edytorstwa; edytorstwo praktyczne (użytkowe); edytorstwo literackie jako początek edytorstwa naukowego; narodziny programu edytorskiego w czasach saskich; edycje źródeł dokumentowych w XVIII wieku; "Monumenta Poloniae Historica" seria zapoczątkowana w 1863 r. przez Augusta Bielowskiego jako wielkie wydarzenie w dziejach edytorstwa polskiego w zakresie źródeł historiograficznych; wielkie serie wydawnicze Akademii Umiejętności, dorobek wydawniczy Komisji Historycznej do 1918 roku; kształtowanie się metody wydawniczej dla źródeł historycznych; instrukcje wydawnicze; typy wydawnictw; cele poszczególnych typów wydawnictw źródłowych; "Acta Tomiciana" - seria do poznania dziejów polskich okresu odrodzenia, przykład wydawnictwa kontynuowanego przez kolejne pokolenia historyków; "Corpus Inscriptionum Poloniae" - przykład wydawnictwa źródeł epigraficznych i jego wartość badawcza; zasługi historycy dla edytorstwa polskiego; wydawnictwa źródłowe do dziejów Warmii; zasługi historycy dla edytorstwa warmińskiego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): historię edytorstwa naukowego, wiedzę o edycjach źródłowych, ich typach i przydatności wydawnictw źródłowych w badaniach naukowych oraz w popularyzacji wiedzy historycznej.

Umiejętności (potrafi): zdobywać wiedzę i umiejętności w zakresie edytorstwa naukowego, stosować fachową terminologię właściwą dla edytorstwa naukowego, samodzielnie podejmować pracę edytorską niewielkich tekstowo źródeł historycznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dalszego rozwoju kompetencji fachowych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

III.7. Metodologia historii

Cel kształcenia: prezentacja zasadniczych problemów współczesnej metodologii historii na tle historii historiografii i współczesnych teorii nauk humanistycznych; poznanie zasad, technik i strategii, które historycy stosują w procesie badawczym i interpretacji przeszłości.

Treści merytoryczne: przedmiot metodologii historii (metodologia a teoria historii i filozofia historii); metodologia jako metarefleksja nad historiografią i innymi reprezentacjami przeszłości; specyfika i granice myślenia naukowego; zwroty badawcze w historii i w innych naukach humanistycznych; paradygmatyczna struktura historiografii; problem naukowości i autonomii historii we współczesnym

świecie; polityka historyczna; historia jako dyskurs władzy; współczesna krytyka antropocentrycznego i europocentrycznego wymiaru historii; obiektywistyczny i konstruktywistyczny model poznania; teoria źródła historycznego (w tym cyfrowego) we współczesnej refleksji metodologicznej; nowe metody ilościowe i jakościowe w badaniach historycznych; problem reprezentacji historycznej (język, tekst, obraz, performans i sieć w warsztacie historyka); modele i strategie interpretacji w badaniach historycznych; epistemologiczne i metodologiczne problemy historii cyfrowej (rola nowych technologii w pracy historyka); wartości i wartościowanie w pracy badawczej historyka

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe problemy, metody i narzędzia poznania historycznego oraz podstawowe stanowiska współczesnej metodologii i teorii historii.

Umiejętności (potrafi): scharakteryzować i ocenić w oparciu o kryterium merytoryczne wzajemne relacje różnych kierunków badań historycznych posługując się perspektywą czasową w ich porządkowaniu.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): identyfikowania i rozstrzygania dylematów metodologicznych związanych z wykonywaniem zawodu historyka; okazywania zrozumienia dla świata wartości i postaw badawczych historyków działających w różnych okresach i kontekstach społecznych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

III.8. Historia historiografii

Cel kształcenia: prezentacja zasadniczych nurtów rozwoju pisarstwa historycznego w tradycji kultury zachodniej (w kulturze euroamerykańskiej); zrozumienie, jak zmieniały się podejścia do badania przeszłości, jak ewoluowały koncepcje historii oraz jakie zmiany zachodziły w sposobie interpretacji wydarzeń historycznych.

Treści merytoryczne: historia historiografii – podstawowa terminologia; specyficzne cechy pisarstwa historycznego od antyku do oświecenia; historiografia polska od Adama Naruszewicza do Joachima Lelewela (poglądy metodologiczne i zapatrywania na dzieje Polski); narodziny historii jako dyscypliny akademickiej w I połowie XIX wieku, idea historyzmu; pozytywistyczny model historiografii europejskiej; wizja dziejów Polski historyków krakowskiego, warszawskiego i lwowskiego środowiska historycznego w II połowie XIX wieku; zwrot modernistyczny i historiografia polska w początkach XX w.; kierunki historiografii polskiej w dwudziestolecu międzywojennym na tle prądów intelektualnych epoki; cechy historiografii modernistycznej po II wojnie światowej (kierunek Annales, New Economic History, nowa historia społeczna, historiografia marksistowska); stalinizacja historiografii polskiej; wybrane kierunki badań historycznych w II połowie XX wieku; historiografia PRL; polska historiografia emigracyjna po II wojnie światowej; nowe tendencje historiografii XXI wieku; historiografia polska na tle historiografii powszechnej - lokalność i uniwersalność tendencji i problemów

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): cechy charakterystyczne głównych nurtów historiograficznych; zmiany podejścia do badania przeszłości w różnych okresach i jakie czynniki wpływały na rozwój tej dyscypliny.

Umiejętności (potrafi): przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych nurtów współczesnej historiografii, stosując podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczenia, oddziaływania społecznego oraz miejsca w kulturze.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): okazywania zrozumienia dla świata wartości i postaw badawczych historyków działających w różnych okresach i kontekstach społecznych; określić w jaki sposób wiedza historyczna uczestniczy w bieżącej rzeczywistości.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.9. Problemy społeczno-gospodarcze w Polsce i Europie późnego średniowiecza

Cel kształcenia: zapoznanie z występującymi w późnym średniowieczu, zarówno w Polsce, jak i w Europie problemami społeczno-gospodarczymi, które wywarły istotny wpływ na życie ludności

i rozwój społeczeństwa; omówienie znaczenia czynników geograficznych, ekonomicznych i kulturowych w życiu społeczeństwa w perspektywie historycznej.

Treści merytoryczne: późne średniowiecze w Polsce i Europie – cezury chronologiczne i cechy charakterystyczne okresu; obraz społeczeństwa późnośredniowiecznego – struktury i życie; nierówności społeczne; wojny i konflikty zewnętrzne przyczyną utrudnień w handlu i produkcji; zmiany w strukturze społecznej przyczyną napięć i konfliktów z tradycyjnymi elitami feudalnymi; kryzys instytucji kościelnych; kultura późnośredniowiecznej Europy - główne ośrodki i reprezentanci.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady korzystania z różnorodnych źródeł wiedzy historycznej; powiązania interdyscyplinarne historii i nauk pokrewnych pod kątem historii społeczno-gospodarczej w Polsce i Europie późnego średniowiecza.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywać i pogłębiać wiedzę z zakresu problematyki społecznej i gospodarczej Polski i Europy w późnym średniowieczu; analizować, interpretować i prezentować zebrane informacje w przejrzystej, usystematyzowanej i przemyślanej formie; stosować różnorodne metody upowszechniania wiedzy z zakresu historii życia codziennego w późnym średniowieczu.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): uczenia się przez całe życie; inspirowania i organizowania procesu uczenia się u innych osób; szanowania odmiennych od własnych teorii i poglądów oraz prowadzenia polemiki z nimi w sposób etyczny i kulturalny; promowania tradycji oraz dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski i Europy.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.10. Problemy społeczne i kulturalne w Polsce i Europie nowożytnej

Cel kształcenia: przedstawienie i pogłębienie znajomości problematyki badań nad historią społeczną i historią kultury czasów nowożytnych.

Treści merytoryczne: historia kultury i historia społeczna, jako przedmioty badań naukowych; kultura w ujęciu historyka; determinanty i kierunki przemian społecznych i kulturalnych w Europie i progu epoki nowożytnej; struktury społeczne w państwach europejskich w XVI-XVII wieku; wieloetniczne społeczeństwo państwa polsko-litewskiego (rodzina, wychowanie); wpływ przemian ekonomicznych na struktury społeczne państw europejskich; społeczeństwa państw islamskich w Europie (Turcja, Chanat Krymski); środowisko żołnierzy - charakterystyka społecznej grupy zawodowej; margines społeczny; przestępczość; higiena, choroby, opieka medyczna jako problemy społeczne; rola wyznaniowa i kulturalna Królewca i jego wpływ na kulturę polską; działalność wyznaniowa, kulturalna i naukowa osób związanych z Królewcem.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): historię dawnych i współczesnych ziem polskich, państw europejskich oraz pozaeuropejskich.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywać i pogłębiać wiedzę oraz doskonalić umiejętności na etapie heurystyki, a także umiejętności badawcze w sposób uporządkowany i systematyczny wykorzystując nowoczesne techniki pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): uznania i poszanowania odmiennych poglądów oraz prowadzenia polemiki w sposób etyczny i kulturalny.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

III.11. Kultura i społeczeństwo XIX-wiecznej Europy

Cel kształcenia: poznanie specyfiki nurtów w sztukach plastycznych, muzycznych, architektonicznych i filozoficznych w XIX wieku; wskazanie korelacji pomiędzy przemianami politycznymi i gospodarczymi a przemianami w sztuce, obyczajowości, stylu życia, stylu życia w grupie, roli jednostki, grupy, narodu, przestrzeni w kształtowaniu prądów i nurtów kulturowych na przestrzeni XIX.

Treści merytoryczne: uwarunkowania polityczne, społeczne i gospodarcze przemian kulturowych w XIX wieku; neoklasycyzm (malarstwo, architektura, filozofia); neoklasycyzm w muzyce; romantyzm (malarstwo, architektura); romantyzm w muzyce; neoromantyzm i historyzm w sztuce;

realizm, impresjonizm, ekspresjonizm w sztuce; secesja i modernizm; przemiany społeczne w XIX wieku; rodzina w XIX wieku; przemiany obyczajowe w XIX wieku (życie towarzyskie, kultura czasu wolnego); moda a przemiany społeczne.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): nurty i kierunki w sztuce, architekturze, muzyce, literaturze i filozofii XIX w.

Umiejętności (potrafi): rozpoznać style i nurty w sztuce; poddać analizie wybrane dzieła muzyczne, malarskie, literackie; wskazać genezę i kierunki rozprzestrzeniania się nurtów kulturowych w Europie w XIX w.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): rozumienia genezy przemian kulturowych w Europie i poszanowania odmienności kultur narodowych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

III.12. Przemiany społeczne i kulturowe w XX wieku

Cel kształcenia: przybliżenie tematyki zagadnienia przemian społeczno-kulturowych w XX w. wskazania ich przyczyn, przebiegu i konsekwencji.

Treści merytoryczne: społeczeństwo Europy przed wybuchem Wielkiej Wojny; Europa i świat po 1918 r. - społeczno-kulturowe konsekwencje I wojny światowej i rewolucji bolszewickiej; moda i muzyka w dwudziestoleciu międzywojennym; ludzie kultury i sztuki wobec wojny domowej w Hiszpanii; społeczno-kulturowe skutki II wojny światowej; rewolucja kulturowa w USA w latach 60-tych i 70-tych XX w.: przyczyny, przebieg, skutki; rok 1968 - lewicowa ofensywa kulturowo-społeczna w zachodniej Europie; muzyka alternatywna ostatnie dekady PRL: ludzie, działalność, skutki; Europa po 1945 r.: obraz społeczno-kulturowy; społeczno-kulturowe konsekwencje upadku bloku socjalistycznego i rozpadu ZSRR; Europa i świat po zimnej wojnie: obraz społeczno-kulturowy.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): złożony charakter społecznych i kulturowych zmian w XX wieku oraz ich wpływ na kształtowanie współczesnego społeczeństwa i kultury; metody i problemy badań wybranych dziedzin historii, jak: historia polityczna i społeczna oraz metody i problemy badań z tym związanych.

Umiejętności (potrafi): stosować świadomie terminologię fachową właściwą dla nauk historycznych i pokrewnych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): uznania i poszanowania odmiennych od własnych teorii i poglądów; ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego; dokonuje oceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w trakcie realizowania działań zawodowych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

III.13. Statystyka i demografia historyczna

Cel kształcenia: nabycie wiedzy o zmianach demograficznych Polski i świata na przestrzeni wieków; analiza i interpretacja danych w celu kompleksowego zrozumienia rozwoju społeczeństw i kształtowania się populacji; zaznajomienie ze specyfiką badań statystycznych i ich stosowaniem w pracy historyka.

Treści merytoryczne: wprowadzenie w terminologię; podstawowe wiadomości na temat zadań statystyki: zbierania danych, ich przetwarzania i organizacji oraz analizy uzyskanych w ten sposób informacji; omówienie metod statystycznego opisu rozkładu cechy: wartość średnia (arytmetyczna, harmoniczna, geometryczna), pozycyjne miary położenia (dominanta, kwartale), odchylenie standardowe, asymetria rozkładu cechy, koncentracja; wprowadzenie w terminologię, umiejscowienie demografii historycznej wśród nauk humanistycznych; ukazanie form i kierunków ekspansji gatunku homo sapiens; omówienie ekspansji demograficznej Europy (wyprawy Wikingów, wyprawy krzyżowe, kolonializm) oraz ich skutków; przedstawienie wybranych chorób, dziesiątkujących Europę i świat w okresie średniowiecznym i nowożytnym; opis zmian struktur rodziny oraz korelacji między zmianami demograficznymi, rewolucją przemysłową i urbanizacją; przedstawienie XX wiecznych trendów demograficznych w Polsce i na świecie, wskazanie na

wydarzenia, które w sposób istotny zmieniły oblicze demograficzne świata (czystki etniczne, przymusowe przesiedlenia, ludobójstwo).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): relacje i zależności pomiędzy procesami demograficznymi a sytuacją polityczną, społeczną i gospodarczą; przemiany demograficzne Polski, Europy i świata na przestrzeni dziejów; różnorodność źródeł informacji na temat demografii historycznej; podstawowe wskaźniki statystyczne.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się terminami z zakresu demografii; argumentować i uzasadniać swoje stanowisko w trakcie dyskusji; posługiwać się terminami z zakresu statystyki; w sposób logiczny i zrozumiały przedstawić opracowane przez siebie zagadnienie; przygotować pisemną analizę wyników ankiety.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykazania źródła (obiektywne i subiektywne) różnic w systemach wartości i postaw ludzi obecnie i w przeszłości; stałego kształcenia się.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.14. Historia a pamięć – wybrane aspekty

Cel kształcenia: przedstawienie relacji i zależności pomiędzy przeszłością a aktualnymi wydarzeniami także w aspekcie upowszechniania wiedzy historycznej; omówienie wzajemnych relacji różnych kierunków badań historycznych takich jak: historia polityczna, społeczna, gospodarcza, kultury, rodziny, itp.

Treści merytoryczne: wybrane zagadnienia z historii powszechnej i Polski od upadku Rzeczypospolitej do końca pierwszej wojny światowej (do odzyskania niepodległości w listopadzie 1918 r.) – jak były „niegdyś” i dziś opisywane; pojęcie historii a polityki historycznej; mity czy przekłamania w historii polskiej i krajów sąsiednich; odczytywanie wydarzeń Wiosny Ludów w 50-lecie, 100 lecie i 150 lecie; mit monarchii Habsburgów w Europie; rewolucje i bunty w XIX wiecznej Europie; Rosja i jej wyobrażenia dziejów; historycy o Rosji; Grunwald i jego funkcjonowanie w pamięci polskiej; Grunwald i jego funkcjonowanie pamięci litewskiej i białoruskiej; Grunwald i jego funkcjonowanie pamięci rosyjskiej i ukraińskiej; Wiedeń 1683 roku w tradycji polskiej; forma przekazu czy zniewolenie słowem; cenzura i autocenzura historyków i w historiografii; problem współczesnej polskiej historiografii; nauki historyczne w Polsce – zagrożenia.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w stopniu rozbudowanym kontekst dziejów, zmian w odczytywaniu wielu wydarzeń, zmienność bohaterów, prezentyzm w ujmowaniu przeszłości; mechanizmy adaptacji kulturowej; narzędzia warsztatu pracy historyka.

Umiejętności (potrafi): zdobywać wiedzę na poziomie zaawansowanym w sposób uporządkowany i systematyczny, zastosować odpowiednią terminologię, wskazać na różnice pomiędzy poszczególnymi mniejszościami.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): formułowania problemów etycznych związanych z pracą historyka i popularyzacją wiedzy historycznej; do obiektywizmu w podejściu do przekazu historycznego, docenia rolę nauk historycznych i pokrewnych dla kształtowania się tożsamości na poziomie lokalnym, regionalnym i narodowym; rozwijania swoich zainteresowań fachowych, społecznych i kulturalnych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

III.15. Mechanizmy życia politycznego i sprawowania władzy w PRL

Cel kształcenia: uzyskanie kompleksowego obrazu funkcjonowania systemu politycznego PRL oraz wpływu tych mechanizmów na społeczeństwo polskie w tamtym okresie.

Treści merytoryczne: komuniści "polscy" - od KPRP do PPR: kadry, organizacja, mechanizmy funkcjonowania, podporządkowanie Moskwie; zdobycie i utrwalenie władzy przez komunistów 1944/1945; referendum czerwcowe (1946 r.) i wybory styczniowe 1947 r. - rola i znaczenie wyborów w komunistycznym systemie sprawowania władzy; aparat represji w PRL i jego rola w procesie sprawowania władzy: od UB do SB; kompetencje i hierarchia urzędów w PRL; Konstytucja PRL; zmiany kierownictw partyjnych i państwowych w PRL; pierwsi sekretarze KC PPR/PZPR i ich frakcje; kadr kierowniczych PPR/PZPR obraz własny.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): mechanizmy życia politycznego i sprawowania władzy w PRL; pojęcia, terminy i podstawowe założenia badawcze.

Umiejętności (potrafi): wykorzystać zdobytą wiedzę w różnych sytuacjach codziennych i zawodowych; scharakteryzować instytucje polityczne w PRL, jakie funkcje pełniły, i jak były ze sobą powiązane; wyjaśnić mechanizmy kontroli społecznej i represji wobec opozycji politycznej, społeczności naukowej czy środowisk kultury.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): rozwijania swoich zainteresowań fachowych i okazywania zrozumienia dla świata wartości i postaw ludzi w różnych okresach i kontekstach historycznych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

III.16. Seminarium magisterskie i praca dyplomowa I

Cel kształcenia: kształtowanie umiejętności formułowania dłuższych wypowiedzi pisemnych niezbędnych do powstania pracy dyplomowej, w tym: formułowania problemu badawczego, doboru odpowiedniej literatury i kwerendy źródeł, przestrzegania jakości merytorycznej oraz normy językowej, stylistycznej i gatunkowej tekstu naukowego; rozwój umiejętności prowadzenia własnych działań badawczych z wykorzystaniem istniejącej podbudowy teoretycznej.

Treści merytoryczne: zagadnienia ściśle związane z powstawaniem kolejnych etapów pracy dyplomowej (magisterskiej): w I semestrze jest to wybór tematu i opracowanie konspektu pracy, opracowanie założeń metodologicznych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zagadnienia z dziedziny będącej przedmiotem seminarium/pracy dyplomowej.

Umiejętności (potrafi): wyszukiwać, analizować, selekcjonować i oceniać informacje z różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystania w praktyce zdobytej wiedzy w zakresie tematu pracy.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.17. Seminarium magisterskie i praca dyplomowa II

Cel kształcenia: dalsze kształtowanie umiejętności formułowania dłuższych wypowiedzi pisemnych oraz rozwiązywanie bardziej szczegółowych problemów, związanych z wybranym tematem pracy, a także rozwijanie umiejętności badawczych i pogłębienie wiedzy z wybranego zakresu, z wykorzystaniem stosownego aparatu metodologicznego.

Treści merytoryczne: szczegółowe zagadnienia związane z powstawaniem kolejnych etapów pracy dyplomowej (magisterskiej): w II semestrze jest to przygotowanie rozdziału metodologicznego, dostosowanego do przedmiotu badań; kształtowanie listy lektur (bibliografii).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zagadnienia z dziedziny będącej przedmiotem seminarium/pracy dyplomowej.

Umiejętności (potrafi): wyszukiwać, analizować, selekcjonować i oceniać informacje z różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): do wykorzystania w praktyce zdobytej wiedzy w zakresie tematu pracy.

Formy prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.18. Seminarium magisterskie i praca dyplomowa III

Cel kształcenia: dalsze kształtowanie umiejętności formułowania dłuższych wypowiedzi pisemnych niezbędnych do powstania samodzielnej pracy dyplomowej; rozwiązywanie bardziej szczegółowych zagadnień badawczych, związanych z tematem pracy; umiejętności krytycznego i analitycznego podejścia do postawionych problemów badawczych.

Treści merytoryczne: szczegółowe zagadnienia związane z kolejnymi etapami pracy magisterskiej: rozdziały analityczne pracy.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): szczegółowe zagadnienia z dziedziny będącej przedmiotem seminarium/pracy dyplomowej.

Umiejętności (potrafi): wyszukiwać, analizować, selekcjonować i oceniać informacje z różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystania w praktyce zdobytej wiedzy w zakresie tematu pracy.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.19. Seminarium magisterskie i praca dyplomowa IV

Cel kształcenia: ukończenie pracy dyplomowej (magisterskiej) i jej ewentualna poprawa według zaleceń promotora; przygotowanie ostatecznej wersji pracy.

Treści merytoryczne: szczegółowe zagadnienia związane z kolejnymi etapami pracy dyplomowej (magisterskiej); rozwiązywane są wszystkie założone problemy badawcze, formułowane wnioski; praca jest sfinalizowana.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zagadnienia z dziedziny będącej przedmiotem seminarium/pracy dyplomowej.

Umiejętności (potrafi): wyszukiwać, analizować, selekcjonować i oceniać informacje z różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystania w praktyce zdobytej wiedzy w zakresie tematu pracy.

Formy prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.20. Wykład do wyboru

III.20.a. Historia filozofii

Cel kształcenia: określenie specyfiki argumentacji filozoficznej i wskazanie na znaczenie związków zachodzących pomiędzy koncepcjami filozoficznymi powstałymi w różnych epokach historycznych.

Treści merytoryczne: omówienie najważniejszych koncepcji w historii myśli filozoficznej; w szczególności najważniejsze składniki myśli: Talesa, Anaksymandra, Anaksymenesa, Heraklita, Demokryta, Pitagorasa, Sokratesa, Platona, Arystotelesa, Epikura, Seneki, Marka Aureliusza, Aureliusza Augustyna, Tomasza z Akwinu, Bacona, Kartezjusza, Pascala, Malebranchea Spinozy, Leibniza, Kanta, Hela, Schopenhauera, Kierkegaarda, Nietzschego, Husserla, Sartrea, Heideggera; przedstawione zostaną ważne koncepcje z dziejów filozofii polskiej m. in poglądy: Roman Ingardena, Kazimierza Twardowskiego, Tadeusza Kotarbińskiego i Władysława Tatarkiewicz.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe pojęcia filozoficzne; sposoby uprawiania filozofii; zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i w społeczeństwie

Umiejętności (potrafi): samodzielnie posługiwać się podstawową terminologią filozoficzną; identyfikować, analizować i przytaczać kluczowe tezy i założenia filozoficzne.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): stawiania pytań problemowych i krytycznej dyskusji, okazywania szacunku i tolerancji wobec odmiennych celów i wartości, jakimi kierują się osoby pochodzące z różnych środowisk i kultur; dostrzegania zależności między ewolucją myśli filozoficznej i zmianami społeczno-kulturowymi.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

III.20.b. Globalizacja i regionalizacja

Cel kształcenia: zapoznanie z terminologią z zakresu przedmiotu; przybliżenie pojęcia globalizacji; jego genezy i cech, jak również korzyści i negatywnych skutków tego procesu; zapoznanie z istotą regionalizmu oraz procesami integracyjnymi zachodzącymi w poszczególnych częściach świata.

Treści merytoryczne: pojęcie procesu globalizacji i jego geneza; cechy, korzyści i koszty globalizacji; korporacje transnarodowe jako siła napędowa globalizacji; globalne rynki finansowe i globalne powiązania rynków pracy; kultura w warunkach globalizacji; wpływ globalizacji na rolę państwa w stosunkach międzynarodowych; globalny system bezpieczeństwa a porozumienia regionalne; terroryzm i globalizacja; rozprzestrzenianie broni jądrowej; kwestie ochrony środowiska; istota regionalizmu; procesy integracyjne w Europie; integracja regionalna na kontynentach

amerykańskich; integracja regionalna w Azji; procesy integracyjne w Afryce; porozumienia integracyjne na obszarze postradzieckim.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu terminologię, normy i reguły prawne, organizacyjne i etyczne odnoszących się do struktur międzynarodowych i instytucji bezpieczeństwa; relacje i zależności pomiędzy przeszłością a aktualnymi wydarzeniami w aspekcie politycznym, demograficznym, kulturowym, ekonomicznym, militarnym.

Umiejętności (potrafi): uczestniczyć w specjalistycznej debacie dotyczącej problematyki bezpieczeństwa, obronności, problemów współczesnej cywilizacji, globalizacji i regionalizacji; wykrywać złożone zależności między refleksją historyczną a współczesnymi procesami kulturowymi; formułować w sposób krytyczny i uzasadniać hipotezy badawcze i opinie dotyczące zagadnień w obszarze zagadnień globalizacyjnych i regionalnych; wykrywać złożone zależności między refleksją historyczną a współczesnymi procesami politycznymi, społecznymi, ekonomicznymi i kulturowymi; integrować wiedzę, kompetencje i doświadczenie z różnych dyscyplin powiązanych z wybranym kierunkiem i zakresem.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek studiów oraz oceny własnych kompetencji i doskonalenia umiejętności z wybranych zakresów; poszerzania zdobytej wiedzy i pogłębiania umiejętności, samokształcenia i uczenia się przez całe życie.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

III.21. Wykład monograficzny I, II

III.21.a. Afryka w stosunkach międzynarodowych

Cel kształcenia: prezentacja relacji między kontynentem afrykańskim a wybranymi państwami i organizacjami pod kątem historycznym oraz dzisiejszych kontaktów i miejsca Afryki w stosunkach międzynarodowych; zapoznanie z szeroko rozumianym kontynentem afrykańskim; poznanie historii stosunków Afryki z resztą świata i z diasporami afrykańskimi oraz zidentyfikowanie głównych problemów geopolitycznych i geostrategicznych kontynentu.

Treści merytoryczne: podejście geopolityczne do studiów afrykanistycznych; Afryka a Stany Zjednoczone Ameryki; Afryka a Unia Europejska; Afryka a Wielka Brytania; Afryka a Francja; Afryka a Rosja; Afryka a Chiny; Afryka a Polska.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): problematykę z zakresu miejsca oraz roli kontynentu afrykańskiego w kontekście historii stosunków międzynarodowych, a także uwarunkowań obecnego stanu współczesnej Afryki.

Umiejętności (potrafi): wyszukiwać, analizować, selekcjonować i oceniać informacje z różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy; korzystać ze zdobytej wiedzy, by poprawnie komentować wydarzenia mające miejsce w Afryce; kojarzyć i interpretować fakty, prezentować wyniki badań.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystania teoretycznych aspektów zdobytej wiedzy i nabytych umiejętności; stałego kształcenia i rozwoju; zrozumienia zjawisk mających miejsce w Afryce i ich krytycznej oceny w celu unikania stereotypowego spojrzenia na kwestie dotyczące Afryki.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

III.21.b. Dokąd zmierza Rosja w XXI wieku?

Cel kształcenia: kształtowanie i ewolucja wizerunków międzynarodowych oraz akcentowanie i hierarchia oczekiwanych potrzeb, interesów i korzyści jakie posiada Federacja Rosyjska w środowisku międzynarodowym. Przedstawienie strategii politycznych i militarnych Rosji w odniesieniu do poszczególnych polityk publicznych państw i organizacji międzynarodowych (UE i NATO).

Treści merytoryczne: systematyczne przedstawienie perspektyw rozwoju Rosji i jej znaczenia na forum; ocena jej polityki militarnej i ekonomicznej, zwłaszcza w odniesieniu do Europy Środkowo-Wschodniej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): dzieje polityczne Rosji w XX w. i możliwe scenariusze ich rozwoju w XXI w.

Umiejętności (potrafi): w oparciu o merytoryczne przesłanki formułować sądy na temat sytuacji współczesnej oraz przewidywanego rozwoju relacji Rosji w kontekście międzynarodowym w XXI w.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): postrzegania funkcjonowania Rosji w XXI w. w złożonych warunkach wewnętrznych i geopolitycznych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

III.21.c. Wizerunki kobiet w literaturze i sztuce

Cel kształcenia: zapoznanie z różnorodnymi wizerunkami kobiet w Biblii, mitologii, literaturze i sztuce, rozbudzenie nawyku pogłębiania wiedzy.

Treści merytoryczne: różnorodne kreacje niewiast, kobiety z Biblii, mitologii, literatury i sztuki, m.in. kobiety Starego i Nowego Testamentu, kreacje Ewy, Salome, Maryi, Marii Magdaleny w literaturze i sztuce XIX i XX wieku; kobiety w mitologii greckiej i rzymskiej; archetyp kobiety fatalnej; wizerunki matek cierpiących oraz matek w twórczości Adama Mickiewicza i Juliusza Słowackiego; galeria kobiet szalonych w literaturze i sztuce (np. Ofelia); sylwetki zbrodniarek oraz kobiety prerafaelitów; charakterystyka romantycznych fantazmatów demonicznej kobiecości.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe zagadnienia związane z wizerunkami kobiet w Biblii, mitologii, literaturze i sztuce; wybrane zagadnienia szczegółowe dotyczące obrazów kobiet w literaturze i sztuce.

Umiejętności (potrafi): wyszukiwać i oceniać informacje pochodzące z różnorodnych źródeł; analizować i interpretować dzieła sztuki i literatury, formułując adekwatne wnioski.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wyjaśniania zjawisk kulturowych w kontaktach społecznych, używając właściwej terminologii; utrwalania poczucia wartości i piękna literatury oraz sztuki; wzbogacania własnego języka w życiu codziennym i relacjach towarzyskich; zachowywania ostrożności w wyrażaniu opinii na temat wytworów kultury, dysponując skalą porównawczą.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

III.21.d. Konflikty moralne w wymiarze indywidualnym i społecznym

Cel kształcenia: wprowadzenie w problematykę konfliktów w wymiarze indywidualnym i społecznym; podstawowa terminologia teorii konfliktów, typy konfliktów, sposoby zapobiegania bądź łagodzenia skutków konfliktów.

Treści merytoryczne: konflikty klasyczne i moralne, rozróżnienie i stratyfikacja konfliktów; funkcje – nie zawsze pejoratywnie pojmowane – konfliktów w życiu jednostkowym i społecznym; sposoby zapobiegania konfliktom przy założeniu, że nie zawsze istnieje konieczność zapobiegania im.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): źródła, istotę, sposób funkcjonowania norm określających ludzkie zachowania oraz determinujących struktury, instytucje społeczne i więzi społeczne; wpływ różnorodnych norm na jednostkę i społeczeństwo.

Umiejętności (potrafi): wykrywać złożone zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych, a procesami społecznymi i kulturowymi; rozpoznawać typowe sposoby argumentowania w wypowiedziach ustnych i pisemnych; formułować w mowie i na piśmie problemy filozoficzne, stawiać tezy i krytycznie je komentować.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): uznania znaczenia refleksji humanistycznej dla formowania się i jakości relacji społecznych i osobowych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

III.21.e. Terrorism in the context of international and criminal law

Cel kształcenia: prezentacja zasadniczych pojęć związanych z terroryzmem międzynarodowym i ukazanie genezy i rozmiarów zjawiska w skali światowej; analiza głównych aktów prawnych i działań podstawowych podmiotów prawa międzynarodowego w walce z terroryzmem.

Treści merytoryczne: koncentrują się na analizie porównawczej aktów prawnych – w prawie międzynarodowym i krajowym w walce z różnymi rodzajami terroryzmu. Ewolucja prawa

międzynarodowego i prawa karnego wybranych państw w świetle rosnącego zagrożenia różnymi rodzajami terroryzmu międzynarodowego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między kluczowymi zagadnieniami geostrategii, bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego w obliczu zagrożeń terrorystycznych.

Umiejętności (potrafi): formułować w sposób krytyczny i obiektywny własne opinie dotyczące ważnych zagadnień z zakresu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego w obliczu zagrożeń terrorystycznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny własnych kompetencji; poszerzania zdobytej wiedzy i pogłębiania umiejętności; samokształcenia i uczenia się przez całe życie.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

IV. GRUPA TREŚCI ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA (nauczanie historii i wiedzy o społeczeństwie)

IV.1a. Historia w przestrzeni publicznej

Cel kształcenia: przedstawienie sposobów, w jaki wydarzenia historyczne, postaci i wyznaczniki kulturowe są przedstawiane, interpretowane i upamiętniane w przestrzeniach dostępnych dla społeczeństwa; obejmuje to pomniki, tablice pamiątkowe, nazwy ulic, muzea, parki historyczne oraz różne formy sztuki publicznej.

Treści merytoryczne: pomniki i rzeźby przedmiotem kontrowersji ze względu na zmieniające się spojrzenie społeczeństwa na przeszłość; zmiany nazw ulic, placów i parków jako odzwierciedlenie zachodzących zmian politycznych, społecznych lub kulturowych; wybór eksponatów muzealnych, ich interpretacja oraz prezentacja; rola edukacyjna tablic pamiątkowych; instalacje artystyczne w przestrzeni publicznej; działania społeczne, protesty i inicjatywy mające na celu zmianę istniejących narracji.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): techniki i narzędzia stosowane w planowaniu i realizacji projektów animacyjnych związanych z transmisją treści historii profesjonalnej do odbiorców publicznych; formalne, prawne i etyczne wymagania związane wykorzystaniem i zarządzaniem zasobami własności intelektualnej w ramach praktyk indywidualnych i zespołowych podejmowanych w obszarze historii publicznej.

Umiejętności (potrafi): pozyskiwać, przechowywać, opracowywać i upowszechniać dziedzictwo przeszłości; dokonać wyboru i skutecznie wykorzystać nowoczesne środki komunikacji społecznej w prowadzeniu debat społecznych na temat przeszłości; podejmować i prowadzić działania projektowe w zakresie z zakresu historii publicznej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): inicjowania i wspierania działań na rzecz tworzenia, przetrzymywania, przetwarzania i udostępniania zasobów związanych z dziedzictwem historycznym; samodzielnego definiowania i analizowania problemów praktycznych i poznawczych związanych z historią publiczną oraz do formułowania propozycji ich rozwiązania.

Formy prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

IV.2a. Pedagogika (konwersatorium)

Cel kształcenia: rozszerzenie wiedzy oraz doskonalenie umiejętności i kompetencji z zakresu pedagogiki wymaganych do nauczania w szkołach ponadpodstawowych.

Treści merytoryczne: Zmiany w edukacji szkolnej - ewolucja czy rewolucja? Sukces w pracy nauczyciela. Szkoła i dom rodzinny, jako "systemy lustrzane". Budowanie relacje w szkole. Rozwijanie motywacji, jako kluczowy element edukacji. Zagrożenia młodzieży: agresja, przemoc, uzależnienia, presja, stres, cyberprzemoc. Konflikty w klasie i ich rozwiązywanie. Wspieranie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i trudnościami w nauce.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela; sytuację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz tematykę oceny skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się; przyczyny i przejawy trudności w uczeniu się, zapobieganie trudnościom w uczeniu się i ich wczesne wykrywanie oraz trudności w uczeniu się wynikające z dysfunkcji sfery percepcyjno-motorycznej; znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym.

Umiejętności (potrafi): wybrać program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i dostosować go do potrzeb edukacyjnych uczniów; zaprojektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego; rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów; zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie; określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej; okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia i pomocy; samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej; współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

IV.3a. Psychologia społeczna

Cel kształcenia: zapoznanie z pojęciami i zagadnieniami psychologii społecznej, a także metodami badawczymi i głównymi zagadnieniami współczesnej psychologii społecznej.

Treści merytoryczne: mechanizmy rządzące ludzkimi zachowaniami społecznymi; źródła postaw oraz różnice pomiędzy procesami świadomymi i nieświadomymi; postępowanie w sytuacjach społecznych, wymagających wykorzystania wiedzy społeczno-psychologicznej; sytuacyjne uwarunkowania ludzkiego zachowania oraz postaw; zapoznanie z prawidłowościami funkcjonowania jednostki w grupie społecznej, z wiedzą dotyczącą determinant ludzkiego zachowania oraz z niektórymi zjawiskami społecznymi i ich skutkami.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): teorię spostrzegania społecznego i komunikacji; zachowania społeczne i ich uwarunkowania; sytuację interpersonalną; empatię; zachowania asertywne; agresywne i uległe; postawy; stereotypy; uprzedzenia; stres i radzenie sobie z nim; porozumiewanie się ludzi w instytucjach; reguły współdziałania; procesy komunikowania się; bariery w komunikowaniu się; media i ich wpływ wychowawczy; style komunikowania się uczniów i nauczyciela; bariery w komunikowaniu się w klasie; różne formy komunikacji – autoprezentację; aktywne słuchanie; efektywne nadawanie; komunikację niewerbalną; porozumiewanie się emocjonalne w klasie; porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych; mechanizmy i prawidłowości rządzące funkcjonowaniem człowieka w kontekście społecznym; historię rozwoju myśli psychologicznej; metody badawcze oraz stosowane teorie na tle rozwoju nauki oraz historii myśli ludzkiej.

Umiejętności (potrafi): obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania; nawiązać i podtrzymać kontakt z inną osobą i grupą osób; aktywnie słuchać i udzielać informacji zwrotnych; planować postępowanie diagnostyczne; zastosować odpowiednie metody diagnozy psychologicznej; dokonać jej sformułowania oraz w sposób adekwatny do specyfiki problemu i osoby ją zakomunikować; samodzielnie i we współpracy z innymi zaprojektować i przeprowadzić badanie naukowe.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): respektowania różnorodności celów i wartości uznawanych przez ludzi; odnoszenia się z szacunkiem do ludzi niezależnie od płci; orientacji seksualnej; poziomu edukacji; grupy społecznej; wyznania i kultury; wykorzystywania posiadanej wiedzy do podejmowania lub wspierania działań innowacyjnych oraz przedsiębiorczych; wykorzystywania posiadanej wiedzy w działaniach na rzecz innych ludzi; współpracy w zespole; inicjowania, przygotowania i poprowadzenia dyskusji.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

IV.4a. Dydaktyka historii I

Cel kształcenia: przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela ze świadomością odrębności i specyfiki kształcenia w zakresie historii, znajomość treści kształcenia, metod i form pracy z uczniem w szkole ponadpodstawowej.

Treści merytoryczne: organizacja pracy szkoły, realizowane zadania dydaktyczne i opiekuńczo-wychowawcze, dokumentacja dotycząca funkcjonowania placówki oświatowej, nauczania i oceniania (statut szkoły, plan pracy szkoły, plan wychowawczy, wewnętrzny i przedmiotowy systemem oceniania), dokumentacja pracy nauczyciela historii; współpraca nauczyciela z rodzicami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem; działania podejmowane na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny; obowiązki zawodowe nauczyciela przedmiotu i wychowawcy klasy; tok metodyczny lekcji, stosowane metody i formy pracy, wykorzystywane środki dydaktyczne; programy nauczania, podręczniki; sposoby zadawania i kontrolowania pracy domowej; sposoby oceniania uczniów; interakcje nauczyciela i uczniów w toku lekcji, interakcje między uczniami; funkcjonowanie i aktywność uczniów w czasie lekcji, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; trudności w uczeniu się, w tym specyficzne trudności w uczeniu się – profilaktyka, diagnoza, pomoc psychologiczno-pedagogiczna; kreowanie sytuacji dydaktycznych, sposoby aktywizowania i dyscyplinowania uczniów; formy zajęć pozalekcyjnych w szkole w zakresie studiowanej specjalności (koła, konkursy przedmiotowe itp.), edukacja regionalna.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawę programową przedmiotu historia w szkole ponadpodstawowej, cele i treści nauczania – również w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia; strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu historia oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie; konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla przedmiotu historia; metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu historia: rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla historii błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym; rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; rolę egzaminów kończących etap edukacyjny jak również sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu; diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście przedmiotu historia oraz sposoby wspomaganie rozwoju poznawczego uczniów; warsztat pracy nauczyciela, właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela, zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej; potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się historii i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy.

Umiejętności (potrafi): identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej oraz z kompetencjami kluczowymi; przeanalizować rozkład materiału; identyfikować powiązania treści przedmiotu historia z innymi treściami nauczania; dostosowywać sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów; kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy; dobrać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne; skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów; rozpoznawać typowe dla przedmiotu błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym; przeprowadzać wstępną diagnozę umiejętności ucznia.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów; popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym; zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych oraz systematycznej

aktywności fizycznej; kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów; rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia; kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

IV.5a. Dydaktyka wiedzy o społeczeństwie I

Cel kształcenia: pogłębienie wiedzy na temat wybranych aspektów funkcjonowania szkoły, zadań i obowiązków nauczyciela przedmiotu/wychowawcy klasy, planowanie zajęć oraz sporządzanie i analiza dokumentacji pracy nauczyciela w szkole ponadpodstawowej.

Treści merytoryczne: organizacja pracy i funkcjonowanie szkoły, realizowane zadania dydaktyczne i opiekuńczo-wychowawcze, dokumentacja dotycząca funkcjonowania placówki oświatowej, nauczania i oceniania (statut szkoły, plan pracy szkoły, plan wychowawczy, wewnętrzny i przedmiotowy system oceniania), dokumentacja pracy nauczyciela; programy nauczania, podręczniki; obowiązki zawodowe nauczyciela przedmiotu i wychowawcy klasy; formy zajęć pozalekcyjnych w szkole (koła, konkursy przedmiotowe itp.); tok metodyczny lekcji, stosowane metody i formy pracy, wykorzystywane środki dydaktyczne; sposoby zadawania i kontrolowania pracy domowej; sposoby oceniania uczniów; interakcje nauczyciela i uczniów w toku lekcji, interakcje między uczniami; funkcjonowanie i aktywność uczniów w czasie lekcji, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; kreowanie sytuacji dydaktycznych, sposoby aktywizowania i dyscyplinowania uczniów; interdyscyplinarny projekt edukacyjny - cele, założenia, realizacja, przykłady dobrych praktyk.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych; podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia; strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału; kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, konieczność dostosowania oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się; dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów; metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej; funkcje oceny; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów; potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych; potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.

Umiejętności (potrafi): identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej oraz z kompetencjami kluczowymi; przeanalizować rozkład materiału; identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania; dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów; kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy; podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym; merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu; rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym; przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów; popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym; promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej; kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów; budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych; rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia; kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu; stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.

Formy prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

IV.6a. Edukacja historyczno-regionalna (projekt edukacyjny)

Cel kształcenia: zapoznanie z wybranymi zagadnieniami i problemami szkolnej i pozaszkolnej edukacji historycznej, kształtowanie umiejętności łączenia metod i narzędzi z określonymi celami edukacji historycznej oraz gotowości do inspirowania, organizowania i wspierania działalności instytucjonalnej i pozainstytucjonalnej w zakresie edukacji i popularyzacji wiedzy historycznej; pokazanie wzajemnych relacji między public history - uprawianiem historii w przestrzeni publicznej - i edukacją historyczną; kształtowanie świadomości historycznej z perspektywy własnego regionu.

Treści merytoryczne: metody edukacyjne/metody kształcenia i upowszechniania wiedzy historycznej; formy działalności edukacyjnej (szkolnej i pozaszkolnej) - przykłady dobrych praktyk; wizualizacja historii, rekonstrukcje, gry historyczne, produkcje multimedialne w edukacji historycznej; instytucje edukacyjne wobec historii; projekty edukacyjne - ich odmiany, cele edukacyjne i praktyczne (zadaniowe) projektu, etapy pracy nad projektem, produkt (efekt) projektu - formy i sposoby prezentacji; odtwórstwo i inscenizacje historyczne - przykłady dobrych praktyk w dziedzinie edukacji społecznej; edukacja historyczna w popkulturze.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady organizacji i działania instytucji państwowych związanych z upowszechnianiem w społeczeństwie wiedzy o przeszłości.

Umiejętności (potrafi): łączyć metody i narzędzia z określonymi celami poznawczymi, praktycznymi i edukacyjnymi właściwymi w zakresie popularyzacji wiedzy historycznej; wykorzystać technologie i narzędzia informatyczne w celu gromadzenia, opracowania i prezentacji treści z zakresu historii publicznej i edukacji historycznej; wskazać przykłady dobrych praktyk w dziedzinie edukacji historycznej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): inspirowania, organizowania i wspierania działalności instytucjonalnej i pozainstytucjonalnej w zakresie edukacji i popularyzacji wiedzy historycznej.

Formy prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

IV.7a. Dydaktyka historii II

Cel kształcenia: pogłębienie wiedzy teoretycznej z zakresu dydaktyki historii oraz umiejętności niezbędnych do podjęcia zadań w ramach praktyki przedmiotowo-metodycznej; poznanie pojęć dotyczących nauczania historii w szkole ponadpodstawowej, zapoznanie z podstawą programową z przedmiotu historia w szkole ponadpodstawowej oraz standardami nauczania z matury

podstawowej i rozszerzonej; poszerzenie zdobytej w trakcie studiów wiedzy o aspekt praktyczny; przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela ze świadomością odrębności i specyfiki kształcenia w zakresie historii, znajomość treści kształcenia, metod i form pracy z uczniem.

Treści merytoryczne: organizacja pracy szkoły, realizowane zadania dydaktyczne i opiekuńczo-wychowawcze, dokumentacja dotycząca funkcjonowania placówki oświatowej, nauczania i oceniania (statut szkoły, plan pracy szkoły, plan wychowawczy, wewnętrzny i przedmiotowy systemem oceniania), dokumentacja pracy nauczyciela historii; współpraca nauczyciela z rodzicami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem; działania podejmowane na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny; obowiązki zawodowe nauczyciela przedmiotu i wychowawcy klasy; tok metodyczny lekcji, stosowane metody i formy pracy, wykorzystywane środki dydaktyczne; programy nauczania, podręczniki; sposoby zadawania i kontrolowania pracy domowej; sposoby oceniania uczniów; interakcje nauczyciela i uczniów w toku lekcji, interakcje między uczniami; funkcjonowanie i aktywność uczniów w czasie lekcji, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; trudności w uczeniu się, w tym specyficzne trudności w uczeniu się – profilaktyka, diagnoza, pomoc psychologiczno-pedagogiczna; kreowanie sytuacji dydaktycznych, sposoby aktywizowania i dyscyplinowania uczniów; formy zajęć pozalekcyjnych w szkole (koła, konkursy przedmiotowe itp.), edukacja regionalna.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych; podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia; strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału; kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, konieczność dostosowania oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się; dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów; metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej; funkcje oceny; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych; potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.

Umiejętności (potrafi): identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi; przeanalizować rozkład materiału; identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania; dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów; kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi

zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy; podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym; merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu; rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym; przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów; popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym; promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej; kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów; budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych; rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia; kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu; stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.

Formy prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

IV.8a. Dydaktyka wiedzy o społeczeństwie II

Cel kształcenia: pogłębienie wiedzy teoretycznej z zakresu dydaktyki przedmiotowej i umiejętności niezbędnych do podjęcia zadań w ramach ciągłej praktyki przedmiotowo-metodycznej w szkole ponadpodstawowej; pogłębienie wiedzy na temat wybranych aspektów funkcjonowania szkoły, zadań i obowiązków nauczyciela przedmiotu/wychowawcy klasy, planowanie zajęć oraz sporządzanie i analiza dokumentacji pracy nauczyciela przedmiotu.

Treści merytoryczne: zapoznanie z podstawą programową przedmiotu w szkole ponadpodstawowej oraz standardami nauczania z matury podstawowej i rozszerzonej; środki dydaktyczne na lekcjach; charakterystyka, dobór i wykorzystanie poszczególnych mediów w pracy szkolnej oraz w fazie przygotowania lekcji; miejsce podręcznika w systemie środków dydaktycznych; funkcje, części składowe i obudowa dydaktyczna wybranych podręczników do nauczania przedmiotu; metody i techniki realizacji treści i celów programowych - przegląd i charakterystyka, szczegółowe instrukcje dotyczące poszczególnych sposobów pracy, propozycje zagadnień i tematów realizowanych poszczególnymi metodami/technikami kształcenia; organizacja pracy i funkcjonowanie szkoły, realizowane zadania dydaktyczne i opiekuńczo-wychowawcze, dokumentacja dotycząca funkcjonowania placówki oświatowej, nauczania i oceniania (statut szkoły, plan pracy szkoły, plan wychowawczy, wewnętrzny i przedmiotowy system oceniania), dokumentacja pracy nauczyciela wiedzy o społeczeństwie; programy nauczania, podręczniki; obowiązki zawodowe nauczyciela przedmiotu i wychowawcy klasy; formy zajęć pozalekcyjnych w szkole (koła, konkursy przedmiotowe itp.); tok metodyczny lekcji, stosowane metody i formy pracy, wykorzystywane środki dydaktyczne; sposoby zadawania i kontrolowania pracy domowej; sposoby oceniania uczniów; interakcje nauczyciela i uczniów w toku lekcji, interakcje między uczniami; funkcjonowanie i aktywność uczniów w czasie lekcji, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; kreowanie sytuacji dydaktycznych, sposoby aktywizowania i dyscyplinowania uczniów; interdyscyplinarny projekt edukacyjny - cele, założenia, realizacja, przykłady dobrych praktyk.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych; podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia; strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału; kompetencje merytoryczne,

dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, konieczność dostosowania oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się; dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów; metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej; funkcje oceny; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych; potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.

Umiejętności (potrafi): identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi; przeanalizować rozkład materiału; identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania; dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów; kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy; podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym; merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu; rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym; przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów; popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym; promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej; kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów; budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych; rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia; kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu; stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.

Formy prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

IV.9a. Retoryka w edukacji historycznej

Cel kształcenia: wprowadzenie w problematykę i specyfikę retoryki jako nauki skutecznej argumentacji w edukacji historycznej, wykształcenie umiejętności skutecznego przekazywania informacji, kształtowania perspektyw, rozwijania umiejętności myślowych i pobudzania zainteresowania uczniów historią; prowadzenie sporów oraz negocjowania, pokazanie zasad, którymi kieruje się myślenie krytyczne oraz perswazja, pozwalająca na stosowanie chwytów retorycznych w zastępstwie argumentacji o charakterze merytorycznym.

Treści merytoryczne: retoryka jako sztuka skutecznej argumentacji i negocjacji oraz sposób na przedstawienie historii w przystępnej i fascynującej formie, metody argumentowania

w przemówieniach oraz sporach, wykształcenie umiejętności prowadzenia dyskusji, a także rozwijanie umiejętności perswazyjnych; retoryka sposobem na wzbogacenie procesu nauczania historii poprzez rozwijanie umiejętności analizy, argumentacji i zrozumienia różnych punktów widzenia.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): główne kierunki w obrębie bloków interdyscyplinarnych (logiki); podstawowe metody badawcze i strategie argumentowania, idee i argumenty wybranych klasycznych autorów na podstawie samodzielnej lektury ich pism; różnice między retoryką, logiką i erystyką.

Umiejętności (potrafi): operować podstawową terminologią logiczną; określić podstawowe chwytów retoryczne; dobierać strategie argumentacyjne na poziomie elementarnym; konstruować krytyczne argumenty, formułować odpowiedzi na krytykę; na poziomie podstawowym porównywać przeciwstawne stanowiska, wskazując ich kluczowe założenia i konsekwencje; analizować argumenty filozoficzne, identyfikując ich kluczowe tezy i założenia; samodzielnie wyszukiwać informacje w źródłach tradycyjnych i elektronicznych; samodzielnie oceniać ich jakość i przydatność; podejmować dyskusję na kanwie poznawanych stanowisk filozoficznych, poddając ocenie słuszność i wartość ich uzasadnienia; samodzielnie przygotować krótkie wystąpienia i omawiać założenia wybranych poglądów.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): otwartości na nowe idee; zmiany opinii w świetle dostępnych i przekonujących argumentów; dostrzegania i uznawania pluralizmu myślenia filozoficznego; podejmowania się krytyki albo obrony wybranych poglądów; rozwijania postawy tolerancyjnej; dostrzegania problematyki etycznej związanej z odpowiedzialnością za trafność przekazywanej wiedzy oraz uczciwością i rzetelnością w sytuacji prowadzenia sporu filozoficznego.

Formy prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

IV. GRUPA TREŚCI ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA (archiwistyka i zarządzanie dokumentacją współczesną)

IV.1b. Historia ustroju administracyjnego

Cel kształcenia: omówienie ogółu norm prawnych, instytucji oraz zasad organizacyjnych, które określają sposób funkcjonowania i zarządzania administracją publiczną w Polsce; zapoznanie z podziałami administracyjnymi, strukturą urzędów administracji publicznej, funkcjonowaniem administracji publicznej, centralnej i terenowej w okresie staropolskim, rozbiorowym (1795-1918) i w wieku XX.

Treści merytoryczne: kształtowanie podstawowych pojęć i instytucji ustroju administracyjnego służących rządowi państwa na szczeblu centralnym i lokalnym w kolejno po sobie następujących typach i formach państwa; zasady ustrojowe i struktury administracyjne państwa polskiego do końca XX w. z podziałem na okresy: monarchii patrymonialnej i stanowej, demokracji szlacheckiej, państwa konstytucyjnego, władz centralnych w okresie zaborów, ustroju II Rzeczypospolitej, PRL i III RP.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podziały terytorialne i kształtowanie się ustroju administracyjnego w Polsce w poszczególnych okresach historycznych w wymiarze władzy centralnej i terytorialnej oraz procedury ich funkcjonowania i najważniejsze akty prawne.

Umiejętności (potrafi): wyjaśnić genezę ustrojową organów administracji państwa; ukazać relacje w sferze wzajemnych stosunków między głównymi organami państwa; dokonać analizy wydarzeń i procesów historycznych na zasadzie porównawczej z odniesieniem do czasów współczesnych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): rozwijania swoich zainteresowań zawodowych, społecznych i kulturalnych w obszarze historii ustroju administracyjnego Polski; uczenia się przez całe życie.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

IV.2b. Rozwój form kancelaryjnych

Cel kształcenia: poznanie różnych form i rodzajów dokumentacji (dokument, księga wpisów, akta czynności, akta spraw) od średniowiecza do XX wieku; zapoznanie z terminologią związaną z procesami aktotwórczymi; zaznajomienie z głównymi rodzajami dokumentacji tworzonej w kancelariach oraz sposobami wytwarzania dokumentacji; zapoznanie z rolą i rodzajami urzędników, którzy byli zaangażowani w wytwarzanie dokumentacji.

Treści merytoryczne: dyplomatyka jako nauka pomocnicza historii i jej znaczenie dla archiwistyki; formy kancelaryjne w średniowieczu – dyplom oraz charakterystyka i klasyfikacja ksiąg wpisów; formy kancelaryjne czasów nowożytnych (do 1795 roku); rozwój dokumentacji i systemów kancelaryjnych stosowanych w urzędach administracji państwowej, w ramach tzw. austriackiej, polskiej, pruskiej i rosyjskiej kancelarii akt spraw; formy kancelaryjne w II Rzeczypospolitej; problemy kancelarii powojennej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcia odnoszące się do form kancelaryjnych; problematykę obiegu pisma; układu registratury w poszczególnych typach kancelarii.

Umiejętności (potrafi): zaprezentować różnice między systemem dziennikowym a bezdziennikowym, schematy obiegu pisma w kancelarii scentralizowanej i zdecentralizowanej; zastosować umiejętności z zakresu opracowania materiałów akt stanu cywilnego; prawidłowo opisać akta stanu cywilnego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): prezentowania efektów swojej pracy w usystematyzowanej i przemyślanej formie.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

IV.3b. Metodyka ogólna

Cel kształcenia: omówienie metod pracy w archiwach w zakresie wszystkich ich funkcji, czyli gromadzenia, przechowywania, opracowywania i udostępniania archiwaliów.

Treści merytoryczne: gromadzenie materiałów archiwalnych; przechowywanie dokumentów; opracowywanie archiwalne; udostępnianie archiwów; standardy opracowania archiwalnego; technologie informatyczne w metodyce archiwalnej; tworzenie pomocy archiwalnych: przewodniki, inwentarze, bazy danych; opracowywanie różnych rodzajów materiałów: archiwa osobiste, dokumentacja techniczna, fotografie, nagrania, filmy, materiały telewizyjne, druki ulotne; etyka w archiwistyce; współpraca międzyarchiwalna; zastosowanie nowych technologii; zarządzanie danymi i metadanymi.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): teorię, metody i standardy archiwalne stosowane w procesie opracowania archiwalnego tradycyjnego i z zastosowaniem technologii informatycznych, gromadzenia, zabezpieczania i udostępniania; zasady gromadzenia, zabezpieczania, przechowywania i udostępniania archiwaliów oraz prawodawstwo regulujące działalność archiwów

Umiejętności (potrafi): porządkować zespoły i zbiory archiwalne zgodnie z zasadami metodyki pracy archiwalnej; porządkować i opisywać różne rodzaje dokumentacji zgodnie ze standardami archiwistyki.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): rozwijania swoich zainteresowań zawodowych, społecznych i kulturalnych w obszarze archiwistyki; uczenia się przez całe życie.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

IV.4b. Wstęp do archiwistyki

Cel kształcenia: zapoznanie z podstawowymi pojęciami, celami oraz zasadami funkcjonującymi w archiwistyce rozumianej jako dyscyplina naukowa; omówienie jej przedmiotu, szczegółowego zakresu i podziału; rozwoju archiwistyki w ujęciu historycznym i w zakresie powszechnym, ze szczególnym uwzględnieniem archiwistyki polskiej.

Treści merytoryczne: archiwistyka jako przedmiot badań i studiów; programy nauczania archiwistyki na innych uczelniach wyższych w Polsce oraz formy kształcenia archiwistów w innych krajach; termin archiwistyka – znaczenie w terminologii polskiej, obce terminy odpowiadające polskiemu archiwistyka; przedmiot, zakres i podział archiwistyki; metody badawcze archiwistyki; rozwój archiwistyki – w ujęciu historycznym i w zakresie powszechnym ze szczególnym uwzględnieniem

archiwistyki polskiej; procesy archiwotwórcze; omówienie podręczników archiwistyki, bibliografii zawierających prace z zakresu archiwistyki, słowników terminologii archiwalnej, czasopism archiwalnych oraz najistotniejszych opracowań naukowych dotyczących archiwistyki; podstawowe pojęcia archiwistyki: archiwum (typologia); składnica akt, kancelaria, registratura; podstawowe pojęcia archiwistyki: archiwalia, materiały archiwalne, dokumentacja archiwalna i nie archiwalna, zasób archiwalny, zespół archiwalny (rodzaje), zbiór archiwalny, jednostka archiwalna, dokument (w sensie informacyjnym); zadania i funkcje współczesnego archiwum: gromadzenie (rozmieszczenie) zasobów archiwalnych; zadania i funkcje współczesnego archiwum: kształtowanie zasobów archiwalnych; zadania i funkcje współczesnego archiwum: przechowywanie zasobów archiwalnych; zadania i funkcje współczesnego archiwum: opracowanie zasobów archiwalnych; zadania i funkcje współczesnego archiwum: udostępnianie zasobów archiwalnych; struktura i organizacja wybranego archiwum - wycieczka archiwalna.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): terminologię, teorię i metodologię z zakresu archiwistyki.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywać i pogłębiać wiedzę oraz doskonalić umiejętności badawcze w sposób uporządkowany i systematyczny - wykorzystując nowoczesne techniki pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji; wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informację z wykorzystaniem różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): popularyzowania zasobu archiwów; współpracy w grupie zawodowej i kierowania nią.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

IV.5b. Komputeryzacja archiwów (standardy opisu archiwaliów)

Cel kształcenia: utrwalenie zagadnień z zakresu standardów opisu archiwaliów poprzez praktyczne zastosowanie poznanej wiedzy.

Treści merytoryczne: zasady archiwalne i co z nich wynika dla archiwalnego opisu informacyjnego; systematyka pomocy archiwalnych tradycyjnych i elektronicznych; archiwalne bazy danych; międzynarodowe standardy opisu archiwalnego; prezentacja opisu archiwalnego w Internecie; praktyczne tworzenie opisu archiwalnego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): międzynarodowe i krajowe standardy opisu archiwalnego; związek pomiędzy międzynarodowymi i krajowymi standardami opisu archiwalnego a rozwojem metodyki archiwalnej.

Umiejętności (potrafi): wykorzystać międzynarodowe i krajowe standardy opisu archiwalnego do budowania opisów archiwalnych na wszystkich poziomach struktury zasobu archiwalnego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego; dokonywania oceny własnych kompetencji i doskonalenia umiejętności w trakcie realizowania działań zawodowych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

IV.6b. Komputeryzacja archiwów (systemy informacyjne)

Cel kształcenia: przekazanie informacji na temat budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Archiwalnej (SIA) oraz rozwijanie umiejętności samodzielnego wyszukiwania informacji i obsługi różnych jego elementów w sieciach archiwalnych i pojedynczych archiwach.

Treści merytoryczne: wprowadzenie do Systemu Informacji Archiwalnej (SIA): definicja SIA, funkcje SIA: gromadzenie, przechowywanie, opisywanie i udostępnianie archiwów; moduły i komponenty obecne w systemach informacji archiwalnej; technologie i narzędzia SIA; umiejętności wyszukiwania, praktyczne zadania; zasady bezpieczeństwa i dostępu.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): historię komputeryzacji archiwów w wybranych obszarach; procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego; akty prawne regulujące działalność archiwów.

Umiejętności (potrafi): zdobywać i pogłębiać wiedzę oraz doskonalić umiejętności; porządkować i opisywać różne rodzaje dokumentacji zgodnie ze standardami archiwistyki.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): poszanowania standardów archiwalnych; współpracy w grupie zawodowej i kierowania nią; przestrzegania zasad etyki zawodowej.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

IV.7b. Metodyka szczegółowa

Cel kształcenia: opracowanie szczególnych typów materiałów archiwalnych: akt staropolskich, akt z okresu kancelarii akt spraw, akt rodzinno-majątkowych, spuścizn archiwalnych, dokumentacji kartograficznej i geodezyjnej oraz dokumentacji audiowizualnej (fotografii, filmów, nagrań, mikrofilmów, relacji oral history).

Treści merytoryczne: opracowanie dokumentów: specyfika dokumentów staropolskich, studia wstępne nad zasobem staropolskim; problemy zespołowości; etapy porządkowania i inwentaryzacja dokumentów; pomoce archiwalne; opracowanie ksiąg wpisów i staropolskich akt luźnych: etapy porządkowania i inwentaryzacja ksiąg wpisów, akt luźnych; pomoce archiwalne; opracowanie dokumentacji geodezyjno-kartograficznej: problemy zespołowości, porządkowanie, brakowanie i inwentaryzacja, pomoce archiwalne; opracowanie pieczęci: etapy porządkowania i inwentaryzacja pieczęci, pomoce archiwalne; opracowanie dokumentacji technicznej: problemy zespołowości, porządkowanie, brakowanie i inwentaryzacja, pomoce archiwalne; opracowanie dokumentacji audiowizualnej – fotografii, filmów, nagrań, mikrofilmów, relacji oral history: problemy zespołowości, porządkowanie, brakowanie i inwentaryzacja, pomoce archiwalne, etapy przygotowania materiałów archiwalnych do mikrofilmowania, zasady mikrofilmowania; opracowanie zespołów rodzinno-majątkowych: problemy zespołowości, porządkowania; opracowanie spuścizn rękopiśmiennych (pojęcie i granice spuścizn, problemy porządkowania).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): metody i problemy badań archiwistycznych; zagadnienia dotyczące archiwistyki i metod badawczych archiwistyki.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywać i pogłębiać oraz doskonalić umiejętności badawcze i zawodowe.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

IV.8b. Archiwoznawstwo

Cel kształcenia: zapoznanie z podstawami zagadnieniami archiwoznawstwa; dziejami archiwów (w rozumieniu instytucji gromadzącej archiwalia) jak i poszczególnych zespołów lub zbiorów archiwalnych.

Treści merytoryczne: zagadnienia wstępne – o teorii archiwalnej; kształtowanie zasobu archiwalnego; gromadzenie i selekcja dokumentów; rozmieszczenie zasobu archiwalnego; opracowywanie zasobu archiwalnego; ochrona i konserwacja; udostępnianie zasobu archiwalnego; teoretyczne problemy komputeryzacji; procesy kształtowania się zasobu archiwalnego i organizacji archiwów.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): dzieje kształtowania się archiwów; strukturę zasobów archiwalnych.

Umiejętności (potrafi): świadomie stosować terminologię fachową właściwą dla nauk historycznych i pokrewnych, zastosować zdobytą wiedzę w życiu zawodowym i prywatnym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): zachowaniu dziedzictwa kulturowego, wspieraniu badań naukowych oraz zabezpieczaniu ważnych dokumentów dla przyszłych pokoleń.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

IV.9b1. Zajęcia do wyboru (paleografia łacińska)

Cel kształcenia: rozpoznawanie wieku i miejsca pochodzenia pisma łacińskiego, określanie typu graficznego; zdobycie praktycznej umiejętności odczytywania dokumentów, starodruków, rękopisów, inskrypcji i innych tekstów pisanych w języku łacińskim.

Treści merytoryczne: formy pisma łacińskiego używane w różnych okresach historycznych; kształty liter, style kaligraficzne, skróty, ozdobne elementy oraz ewolucja form pisarskich; praktyczne zajęcia

z odczytu wybranych tekstów zapisanych pismem łacińskim; transkrypcja tekstu pieśni Bogurodzica z rękopisu z 1407 roku; transkrypcja tekstu listu księcia mazowieckiego Janusza I do wielkiego mistrza Ulryka von Jungingen z rękopisu z 1409 roku.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): genezę pisma łacińskiego oraz różne metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywać i utrzymywać praktyczne umiejętności odczytywania pisma łacińskiego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): pogłębiania zdobytej wiedzy, jak i dalszego rozwijania nabytych umiejętności w pracy, nauce, karierze zawodowej.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

IV.9b2. Zajęcia do wyboru (neografia gotycka)

Cel kształcenia: zapoznanie z dziejami pisma gotyckiego, rozwojem pisma neogotyckiego, odmianami i cechami niemieckiego pisma neogotyckiego; zdobycie praktycznej umiejętności odczytywania dokumentów, rękopisów, inskrypcji i innych tekstów pisanych pismem neogotyckim.

Treści merytoryczne: charakterystyka typów pisma neogotyckiego historia badań neograficznych i różne szkoły neografii gotyckiej; praktyczne zajęcia z odczytu wybranych tekstów pisanych różnymi odmianami niemieckiego pisma neogotyckiego XVIII-XX wieku oraz tłumaczenia źródeł niemieckojęzycznych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): genezę pisma neogotyckiego oraz różne metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywać i utrzymywać praktyczne umiejętności odczytywania pisma neogotyckiego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): pogłębiania zdobytej wiedzy, jak i dalszego rozwijania nabytych umiejętności w pracy, nauce, karierze zawodowej.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

IV.10b. Komputeryzacja archiwów (opis archiwaliów)

Cel kształcenia: utrwalenie zagadnień z zakresu standardów opisu archiwaliów poprzez praktyczne zastosowanie poznanej wiedzy.

Treści merytoryczne: ogólny obraz struktury zasobu archiwalnego i zasady standaryzacji; format opisu archiwaliów i metoda opisu archiwaliów dla skomputeryzowanych archiwalnych systemów informacyjnych - FOPAR - jego szczegółowa struktura, metoda opisu, rola kartoteki haseł wzorcowych; tworzenie informacji opisujących zawartość i kontekst archiwalnych dokumentów.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): powiązania interdyscyplinarne i komparatystyczne historii oraz nauk pokrewnych, zastosowanie metod i narzędzi innych dyscyplin naukowych w pracy historyka.

Umiejętności (potrafi): prezentować zebrane informacje w przejrzystej, usystematyzowanej i przemyślanej formie.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

IV.11b. Podstawy zarządzania instytucjami i przedsiębiorstwami gospodarczymi

Cel kształcenia: zapoznanie z podstawami zarządzania instytucjami i przedsiębiorstwami gospodarczymi, które ma na celu efektywne kierowanie organizacją w celu osiągnięcia określonych efektów.

Treści merytoryczne: przedmiot, metoda i rozwój wiedzy o organizacji i zarządzaniu – wprowadzenie do problematyki; nurty i szkoły organizacji i zarządzania; systematyka organizacji i zarządzania; zasady naukowego zarządzania; zarządzanie jako forma kierowania; sterowanie, kierowanie, dowodzenie; rządy, zarządzanie, administrowanie; władza kierownicza; style kierowania;

przywództwo; konfiguracje modelowych struktur organizacyjnych; organizacja w ujęciu podmiotowym; podejmowanie decyzji w zarządzaniu.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): powiązania interdyscyplinarne historii i archiwistyki z naukami organizacji i zarządzania; zastosowanie metod i narzędzi innych dyscyplin naukowych w pracy historyka.

Umiejętności (potrafi): dobrać metody i narzędzia badawcze właściwe dla zarządzania instytucjami i przedsiębiorstwami gospodarczymi w celu analizy procesów archiwotwórczych zachodzących w instytucjach.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): rozwijania zainteresowań zawodowych w zakresie zarządzania instytucjami i przedsiębiorstwami gospodarczymi.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

IV.12b. Zarządzanie dokumentacją współczesną

Cel kształcenia: omówienie kluczowych elementów zarządzania dokumentacją współczesną w archiwistyce; przygotowanie do pracy w różnych typach współczesnych kancelarii.

Treści merytoryczne: istota kancelarii akt spraw; przegląd systemów kancelaryjnych występujących na obszarze Polski w XIX i na przełomie XIX i XX w.; analiza systemu kancelaryjnego dziennikowego, bezdziennikowego i mieszanego; zasady klasyfikowania i kwalifikowania dokumentacji oraz zasady i tryb przekazywania materiałów archiwalnych do archiwów państwowych; szczegółowe zasady porządkowania oraz tryb przekazywania materiałów archiwalnych do archiwów państwowych; instrukcja kancelaryjna i jej rola w procesie zarządzania dokumentacją; wykazy akt, ich typologia i rola w procesie zarządzania dokumentacją; wykaz akt wybranej jednostki organizacyjnej; kancelaria bankowa, notarialna, hipoteczna i komornicza; kancelaria zakładów opieki zdrowotnej; kancelaria sądów powszechnych, wojskowych i administracyjnych; kancelaria publicznych jednostek radiofonii i telewizji; dokumentacja elektroniczna; archiwum elektroniczne; przepisy prawne.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): metody i problemy badań archiwistycznych z zakresu procesów aktotwórczych zachodzących w różnych typach kancelarii; terminologię, teorie i metodologię z zakresu archiwistyki i zarządzania dokumentacją współczesną; źródła informacji i ich przydatność.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywać i pogłębiać wiedzę oraz doskonalić umiejętności w zakresie zarządzania dokumentacją współczesną; wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informację z wykorzystaniem różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy dotyczące zachodzących procesów aktotwórczych w różnych typach kancelarii.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): ciągłego doksztalcania się zawodowego i rozwoju osobistego.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

IV.13b. Komputeryzacja archiwów (systemy informatyczne)

Cel kształcenia: przedstawienie systemów informatycznych ułatwiających przechowywanie, zarządzanie i udostępnianie informacji archiwalnej; omówienie korzyści związanych z wprowadzeniem systemów informatycznych do zarządzania archiwami, którymi są: ułatwiony dostęp do informacji, oszczędność miejsca, szybka analiza danych, bezpieczeństwo danych, zachowanie integralności dokumentów, automatyzacja procesów związanych z zarządzaniem archiwami.

Treści merytoryczne: przegląd informatycznych systemów archiwalnych (elektroniczne systemy zarządzania dokumentacją, systemy zarządzania treścią, cyfrowa archiwizacja dokumentów, systemy kontroli dostępu, ochrona danych, integracja z innymi systemami).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): historię komputeryzacji archiwów w wybranych obszarach, procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego; akty prawne regulujące działalność archiwów oraz odpowiednie procedury związane z bezpieczeństwem i ochroną danych archiwalnych.

Umiejętności (potrafi): zdobywać i pogłębiać wiedzę oraz doskonalić umiejętności zawodowe.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): poszanowania standardów archiwalnych; współpracy w grupie zawodowej i kierowania nią; przestrzegania zasad etyki zawodowej.

Formy prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

IV.14b. Teoria archiwalna

Cel kształcenia: zapoznanie z teoretycznymi aspektami badawczymi archiwistyki; omówienie zbioru zasad, norm, teorii i praktyk, które kształtują podejście do gromadzenia, przechowywania, udostępniania i zarządzania dokumentami, które posiadają wartość archiwalną.

Treści merytoryczne: zagadnienia wstępne – o teorii archiwalnej; teoria kształtowania zasobu archiwalnego; teoria rozmieszczenia zasobu archiwalnego; teoria opracowywania zasobu archiwalnego; teoria udostępniania zasobu archiwalnego; teoretyczne problemy komputeryzacji; teoria cyfrowego archiwum; teoria kulturowa archiwistyki.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): terminologię, teorię i metodologię z zakresu archiwistyki; akty prawne regulujące działalność archiwów, strukturę, organizację i funkcjonowanie archiwów.

Umiejętności (potrafi): formułować krytyczne opinie o wszystkich elementach dziedziny archiwalnej na podstawie wiedzy z zakresu archiwistyki; merytorycznie argumentować, formułować wnioski oraz tworzyć syntetyczne podsumowania w oparciu o zdobytą wiedzę z zakresu teorii archiwalnej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): przestrzegania zasad etycznych pożądanych w zawodzie archiwisty.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

IV.15b. Oral history w archiwistyce

Cel kształcenia: wdrożenie do praktycznej analizy wywiadu, jego transkrypcji i kodyfikacji oraz umiejętności wprowadzenia do bazy archiwalnej; zapoznanie z zasobami archiwów historii mówionej; rozwijanie umiejętności słuchania, cierpliwości, zainteresowania badawczego.

Treści merytoryczne: historia badań oral history na świecie i w Polsce; narracje historyczne uwzględniające źródła oralne; problemy warsztatowe historii mówionej; archiwa historii mówionych; komputerowa baza danych relacji ustnych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): sposoby upowszechniania wiedzy historycznej oraz instytucje kultury, które zajmują się dokumentowaniem, opracowaniem i upowszechnianiem m.in. relacji ustnych.

Umiejętności (potrafi): formułować opinie krytyczne o wytworach kultury (wywiadach) na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dostrzega zagrożenia płynące z braku zasad etycznych przy prowadzeniu i krytycznej analizie wywiadu, prawidłowego identyfikowania i rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywanym zawodem.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

V. PRAKTYKA

V. 1. Praktyka przedmiotowo-metodyczna (Historia)

Cel kształcenia: nabycie umiejętności potrzebnych do pełnienia obowiązków związanych z pracą nauczyciela historii w szkole ponadpodstawowej; wyrobienie samodzielnego i krytycznego myślenia oraz rozumienia i analizowania zagadnień społecznych związanych z pracą w szkole; zapoznanie z całokształtem funkcjonowania szkoły, organizacją i podstawowymi przepisami prawnymi regulującymi jej funkcjonowanie; konfrontowanie wiedzy teoretycznej zdobytej na studiach z umiejętnościami praktycznymi oraz kształtowanie poczucia odpowiedzialności za powierzone zadania.

Treści merytoryczne: zapoznanie z organizacją pracy w miejscu odbywania praktyki, funkcjonowaniem oraz wyposażeniem szkolnej pracowni historycznej, zasadami BHP oraz zasadami porządkowymi obowiązującymi w szkole, przepisami o ochronie danych osobowych oraz wewnętrznymi dokumentami regulującymi pracę placówki; analizowanie szkolnych sytuacji

społecznych i przebiegu obserwowanych zajęć; asystowanie w działaniach dydaktycznych, wychowawczych i organizacyjnych; projektowanie działań edukacyjnych; przeprowadzenie lekcji historii w oparciu o przygotowane konspekty, z wykorzystaniem właściwych narzędzi i technologii informatycznych; wyciąganie wniosków z prowadzonych działań; udział w codziennym życiu szkoły.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę; sposób funkcjonowania szkoły i program wychowawczo-profilaktyczny; rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole, w szczególności związanej z przedmiotem historia; przepisy prawa związane z pracą w szkole, w tym prawa dziecka i dziecka z niepełnosprawnością oraz zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią, ze szczególnym uwzględnieniem zasad porządkowych obowiązujących w szkole; typowe problemy uczniów związane z wykorzystywaniem narzędzi i technologii informacyjnych i informatycznych; środowisko komputerowe wspierające prace administracyjne nauczycieli, jak np. dziennik elektroniczny.

Umiejętności (potrafi): obserwować pracę nauczyciela historii, jego interakcje z uczniami oraz sposoby planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody, narzędzia i technologie informatyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej; zaplanować i przeprowadzić lekcje lub zajęcia z historii; wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych stosowanych przez nauczyciela, z pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas, pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych; projektowania działań zmierzających do rozwoju szkoły lub placówki systemu oświaty.

Forma prowadzenia zajęć: praktyka.

V.2. Praktyka przedmiotowo-metodyczna (wiedza o społeczeństwie)

Cel kształcenia: nabycie umiejętności potrzebnych do pełnienia obowiązków związanych z pracą nauczyciela wiedzy o społeczeństwie w szkole ponadpodstawowej; wyrobienie samodzielnego i krytycznego myślenia oraz rozumienia i analizowania zagadnień społecznych związanych z pracą w szkole; zapoznanie z całokształtem funkcjonowania szkoły, organizacją i podstawowymi przepisami prawnymi regulującymi jej funkcjonowanie, konfrontowanie wiedzy teoretycznej zdobytej na studiach z umiejętnościami praktycznymi oraz kształtowanie poczucia odpowiedzialności za powierzone zadania.

Treści merytoryczne: zapoznanie z organizacją pracy w miejscu odbywania praktyki, przepisami o ochronie danych osobowych oraz wewnętrznymi dokumentami regulującymi pracę placówki, przepisami o bezpieczeństwie i higienie pracy; analizowanie szkolnych sytuacji społecznych i przebiegu obserwowanych zajęć; asystowanie w działaniach dydaktycznych, wychowawczych i organizacyjnych, projektowanie działań edukacyjnych; przeprowadzenie lekcji wiedzy o społeczeństwie w oparciu o przygotowane konspekty, wyciąganie wniosków z prowadzonych działań; udział w codziennym życiu szkoły.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę; sposób funkcjonowania szkoły i program wychowawczo-profilaktyczny; rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole, w szczególności związanej z przedmiotem wiedza o społeczeństwie, przepisy prawa związane z pracą w szkole, w tym prawa dziecka i dziecka z niepełnosprawnością oraz zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią.

Umiejętności (potrafi): obserwować pracę nauczyciela wiedzy o społeczeństwie, jego interakcje z uczniami oraz sposoby planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej; zaplanować i przeprowadzić lekcje lub zajęcia z wiedzy o społeczeństwie i godzinę wychowawczą; wyciągać

wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych stosowanych przez nauczyciela, z pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas, pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych; projektowania działań zmierzających do rozwoju szkoły lub placówki systemu oświaty.

Forma prowadzenia zajęć: praktyka.

V.3. Praktyka psychologiczno-pedagogiczna

(zakres kształcenia: nauczanie historii i wiedzy o społeczeństwie)

Cel kształcenia: przygotowanie do skutecznego i efektywnego wykonywania zawodu nauczyciela, ze szczególnym uwzględnieniem zadań wychowawczych w okresie adolescencji i wczesnej dorosłości uczniów.

Treści merytoryczne: sylwetka rozwojowa ucznia w okresie adolescencji i wczesnej dorosłości; typowe szkolne problemy wychowawcze wieku dorastania oraz sposoby radzenia sobie z nimi; zachowania ryzykowne oraz zaburzenia zachowania adolescentów – rodzaje, uwarunkowania, działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej i selektywnej; działalność szkoły w zakresie rozpoznawania zjawiska przemocy wobec młodzieży w rodzinie i niesienia pomocy; rola nauczyciela w rozpoznaniu i wspieraniu uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, z uwzględnieniem zapisów prawnych regulujących udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole; sposoby wspierania uczniów pochodzących ze środowisk zróżnicowanych kulturowo; współpraca między nauczycielami w szkole – cele, uwarunkowania, sposoby; zadania nauczyciela z zakresu doradztwa zawodowego; idea tutoring w szkole – cele tutoring rozwojowego i rówieśniczego, praktyczne rozwiązania z wykorzystaniem elementów pracy tutorskiej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): istotę zachowań problemowych, ryzykownych i zaburzonych w okresie adolescencji i wczesnej dorosłości, sposoby przeciwdziałania im i radzenia sobie z nimi; charakterystykę uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz możliwości ich wspierania w szkole ponadpodstawowej, typowe problemy adaptacyjne uczniów pochodzących ze środowisk zróżnicowanych kulturowo; specyfikę współpracy z innymi nauczycielami w szkole oraz zadania nauczyciela wynikające ze szkolnego programu doradztwa zawodowego; istotę pracy tutorskiej w szkole.

Umiejętności (potrafi): analizować i interpretować określone sytuacje i zdarzenia pedagogiczne w kontekście problemowych, ryzykownych i zaburzonych zachowań adolescentów i młodych dorosłych; dobierać odpowiednie strategie działań profilaktycznych; pracować z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych kulturowo; nawiązać współpracę z innymi nauczycielami w szkole.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): okazywania uczniom empatii i zapewniania im wsparcia i pomocy; samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej; współpracy z innymi podmiotami (w szczególności nauczycielami) w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.

Forma prowadzenia zajęć: praktyka.

V.4. Praktyka zawodowa

(zakres kształcenia: archiwistyka i zarządzanie dokumentacją współczesną)

Cel kształcenia: zastosowanie wiedzy z zakresu archiwistyki w pracach i działalności archiwalnej różnych typów archiwów; rozszerzenie wiedzy o podstawowych pojęciach archiwalnych w aspekcie praktycznym; poznanie różnych rodzajów zespołów archiwalnych; typów archiwów; form działalności archiwalnej; rodzajów archiwaliów i dokumentacji; praktycznych problemów gromadzenia zasobu archiwalnego; stosowania różnych metod opracowania archiwalnego; praktycznego tworzenia inwentarzy w formie elektronicznej i klasycznej.

Treści kształcenia: zapoznanie się z organizacją pracy w miejscu odbywania praktyki, zakresem działalności i zasadami funkcjonowania; zapoznanie się z przepisami o ochronie tajemnicy służbowej i ochronie danych osobowych; zapoznanie się z przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny

pracy; asystowanie opiekunowi praktyk w zakładzie pracy i wykonywaniu czynności zawodowych, włączając się do współpracy oraz samodzielnie lub zespołowo wypełniając powierzone zadania z wykorzystaniem posiadanej wiedzy i umiejętności; przygotowanie sprawozdania z przebiegu praktyk.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): ogólne zasady i uwarunkowania przedsiębiorczości, zasady bezpieczeństwa i higieny pracy; praktyczne problemy stosowania prawa archiwalnego, działania archiwum jako instytucji, udostępniania archiwaliów i dokumentacji, informacji i popularyzacji zasobu archiwum, edycji materiałów archiwalnych; społeczne funkcje archiwum; praktyczne problemy przechowywania zasobu archiwalnego; stosowane rzeczowe wykazy akt w zarządzaniu dokumentacją.

Umiejętności (potrafi): formułować własne rozwiązania sytuacji problemowych i zawodowych w praktyce; skutecznie komunikować się z przedstawicielami innych dyscyplin i profesji; samodzielnie i zespołowo tworzyć innowacyjne projekty, planować i podejmować ich realizację, sprawnie się komunikować, prezentować, uzasadniać własne poglądy, stosować różnorodne strategie argumentacji i techniki perswazji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): ciągłego doksztalcania się, rozwoju zawodowego i rozszerzania kompetencji; wykorzystywania wiedzy z zakresu archiwistyki zdobywanej w toku studiów do wypełniania zadań zawodowych, zgodnie z wymogami stanowiska pracy; współdziałania i pracy w grupie przyjmując w niej określone role, ponoszenia odpowiedzialności za następstwa działań własnych i zespołowych oraz projektowania własnej ścieżki rozwoju zawodowego; angażowania się w przedsięwzięcia o charakterze gospodarczym, społecznym i kulturowym.

Forma prowadzenia zajęć: praktyka.

VI. INNE

VI.1. Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy

Cel kształcenia: przekazanie informacji na temat ogólnych zasad postępowania w razie wypadku podczas nauki i w sytuacjach zagrożeń, okoliczności i przyczyn wypadków, zasad udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku, jak również wskazanie potencjalnych zagrożeń, z jakimi mogą zetknąć się studenci.

Treści merytoryczne: obowiązujące regulacje prawne z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy; identyfikacja, analiza i ocena zagrożeń dla życia i zdrowia na poszczególnych kierunkach studiów (czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe); analiza okoliczności i przyczyn wypadków; ogólne zasady postępowania w razie wypadku podczas nauki i w sytuacjach zagrożeń (np. pożaru); zasady udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku – apteczka pierwszej pomocy.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): ogólne zasady postępowania w razie wypadku podczas nauki i w sytuacjach zagrożeń, okoliczności i przyczyn wypadków; zasady udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku.

Umiejętności (potrafi): postępować z materiałami niebezpiecznymi i szkodliwymi dla zdrowia; realizować zasady bezpieczeństwa związane z pracą; posługiwać się środkami ochrony indywidualnej i środkami ratunkowymi, w tym udzielać pierwszej pomocy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): zachowania się w sposób profesjonalny i etyczny.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

VI.2. Etykieta

Cel kształcenia: zapoznanie ze szczegółowymi zagadnieniami dotyczącymi zasad savoir-vivre'u.

Treści merytoryczne: kluczowe zagadnienia dotyczące zasad savoir-vivre'u w życiu codziennym (zwroty grzecznościowe, powitania, rozmowa przez telefon, zasady etykiety oraz precedencji w miejscach publicznych); etykieta uniwersytecka (precedencja, tytułowanie, zasady korespondencji); etykieta biznesowa (dostosowanie ubioru do okoliczności, zasady przedstawiania, przygotowanie się do rozmowy kwalifikacyjnej).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady rządzące interpersonalnymi relacjami w życiu prywatnym oraz w relacjach zawodowych.

Umiejętności (potrafi): stosować zasady etykiety i kurtuazji w życiu społecznym i zawodowym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): uznania znaczenia zasad etykiety w relacjach interpersonalnych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

VI.3. Ergonomia

Cel kształcenia: przybliżenie szczegółowych zagadnień związanych z ergonomią rozumianą w sensie interdyscyplinarnym; uświadomienie zagrożeń i problemów (także zdrowotnych) związanych z niewłaściwymi rozwiązaniami ergonomicznymi na stanowiskach pracy zawodowej oraz w życiu pozazawodowym, a także korzyści wynikających z prawidłowych działań w tym zakresie.

Treści merytoryczne: pojęcia i definicje; ergonomia jako nauka interdyscyplinarna; główne nurty w ergonomii: ergonomia stanowiska pracy (wysiłek fizyczny na stanowisku pracy, wysiłek psychiczny na stanowisku pracy, dostosowanie antropometryczne stanowiska pracy, materialne środowisko pracy), ergonomia produktu – inżynieria ergonomicznej jakości, ergonomia dla osób starszych i niepełnosprawnych; ergonomia pracy stojącej i siedzącej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcia związane z ergonomią, ze szczególnym uwzględnieniem ergonomii stanowiska pracy.

Umiejętności (potrafi): oceniać warunki w pracy zawodowej oraz podczas aktywności pozazawodowej ze względu na problemy ergonomiczne i zagrożenia z tym związane.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): przejawiania postawy antropocentrycznej w stosunku do warunków pracy i życia codziennego; reagowania na zagrożenia wynikające z wadliwych rozwiązań i nieprawidłowości w zakresie jakości ergonomicznej; realizowania postawy wrażliwości na potrzeby osób niepełnosprawnych (w kontekście ergonomicznym).

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

VI.4. Ochrona własności intelektualnej

Cel kształcenia: zapoznanie z zasadami, pojęciami oraz procedurami prawa ochrony własności intelektualnej.

Treści merytoryczne: pojęcie własności intelektualnej; przedmiot prawa własności intelektualnej; podmioty prawa własności intelektualnej; treść prawa własności intelektualnej – prawa autorskie i pokrewne; ograniczenia praw autorskich; licencje ustawowe i umowne; dozwolony użytek osobisty i publiczny utworów; naruszenia praw autorskich (plagiat i piractwo intelektualne); regulacje szczególne z zakresu prawa autorskiego – ochrona programów komputerowych i baz danych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): ustawowy aparat pojęciowy związany z ochroną prawną własności intelektualnej; pola eksploatacji utworów i tryby ich użytku.

Umiejętności (potrafi): identyfikować oraz implementować dozwolone pola eksploatacji utworów w toku analizy krytycznej oraz działalności naukowej w środowisku akademickim.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): świadomego korzystania z ustawowych pól eksploatacji utworów w środowisku akademickim oraz życiu prywatnym (np. środowisku sieciowym).

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

PLAN STUDIÓW
KIERUNKU HISTORIA
ZAKRES: ARCHIWISTYKA I ZARZĄDZANIE DOKUMENTACJĄ WSPÓŁCZESNĄ

Obowiązuje od cyklu: 2024 Z

Profil kształcenia: ogólnoakademicki

Forma studiów: stacjonarne

Poziom studiów: studia drugiego stopnia

Liczba semestrów: 4

Dziedzina/y nauki/dyscyplina/y naukowa/e lub artystyczna/e: dziedzina nauk humanistycznych, dyscyplina: historia/ dziedzina nauk społecznych, dyscyplina: nauki o polityce i administracji

Rok studiów: 1, semestr: 1

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Specjalistyczny warsztat językowy	1	2	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	1	0	0
2	Technologie informacyjne w warsztacie historyka	1	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
3	Translatorium z języka łacińskiego I	1	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0

Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)					6	3,6	x	x	90	0	90	5	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)					x	3,6	x	x	90	0	90	5	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)					2	1,2	x	x	30	0	30	1	0	0	
III - KIERUNKOWYCH															
1	Specjalistyczne narzędzia warsztatu badawczego historyka I				1	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
2	Specjalistyczne narzędzia warsztatu badawczego historyka II				1	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
3	Warsztat naukowy historyka				1	4	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
4	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa I				1	4	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
5	Wykład do wyboru				1	2	0,0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)					14	4,8	x	x	180	60	120	12	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)					x	4,8	x	x	120	0	120	10	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)					6	1,2	x	x	60	30	30	4	0	0	
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA															
1	Historia ustroju administracyjnego				1	2	0,0	zal. oc.	o	30	30	0	2	0	0
2	Rozwój form kancelaryjnych				1	2	0,6	zal. oc.	o	30	10	20	2	0	0
3	Metodyka ogólna				1	3,5	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
4	Wstęp do archiwistyki				1	1,5	0,6	zal. oc.	o	20	5	15	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)					9	2,4	x	x	140	75	65	10	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)					x	2,4	x	x	65	0	65	8	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)					0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0	
VI - INNE															
1	Etykieta				1	0,5	0	zal.	o	4	4	0	0	0	0
2	Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy				1	0,5	0	zal.	o	4	4	0	0	0	0
3	Ergonomia				1	0,25	0	zal.	o	2	2	0	0	0	0
4	Ochrona własności intelektualnej				1	0,25	0	zal.	o	2	2	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)					1,5	0	x	x	12	12	0	0	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)					x	0	x	x	0	0	0	0	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)					0	0	x	x	0	0	0	0	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 1					30,5	10,8	x	x	422	147	275	27	0	0	

Rok studiów: 1, semestr: 2

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Translatorium z języka łacińskiego II	2	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
2	Przedmiot do wyboru I	2	2	0,0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			4	1,2	x	x	60	30	30	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)			x	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)			2	0,0	x	x	30	30	0	2	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Intelektualne dziedzictwo antyku grecko-rzymskiego	2	2	0,0	zal. oc.	o	30	30	0	2	0	0
2	Edytorstwo źródeł historycznych	2	2	0,0	zal. oc.	o	30	30	0	2	0	0
3	Metodologia historii	2	2	0,0	egz.	o	30	30	0	4	0	0
4	Historia historiografii	2	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
5	Specjalistyczne narzędzia warsztatu badawczego historyka III	2	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
6	Problemy społeczno-gospodarcze w Polsce i Europie późnego średniowiecza	2	4	1,2	zal. oc.	o	60	30	30	2	0	0
7	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa II	2	4	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			18	4,8	x	x	240	120	120	16	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	4,8	x	x	120	0	120	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			4	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0

IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
1	Komputeryzacja archiwów (standard opisu archiwaliów)	2	1	0,0	zal. oc.	o	20	20	0	2	0	0
2	Komputeryzacja archiwów (systemy informacyjne)	2	1	0,0	zal. oc.	o	10	10	0	2	0	0
3	Metodyka szczegółowa	2	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
4	Archiwoznawstwo	2	1,5	0,0	zal. oc.	o	30	30	0	2	0	0
5	Zajęcia do wyboru	2	2	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			7,5	2,4	x	x	120	60	60	10	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	2,4	x	x	60	0	60	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			2,0	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 2			29,5	8,4	x	x	420	210	210	30	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 1 roku studiów			60	19,2	x	x	842	357	485	57	0	0

Rok studiów: 2, semestr: 3

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Przedmiot do wyboru II	3	2	0,0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			2	0,0	x	x	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			2	0,0	x	x	30	30	0	2	0	0

III - KIERUNKOWYCH												
1	Problemy społeczne i kulturalne w Polsce i Europie nowożytnej	3	3	0,0	zal. oc.	o	30	30	0	2	0	0
2	Kultura i społeczeństwo XIX-wiecznej Europy	3	3	0,0	zal. oc.	o	30	30	0	2	0	0
3	Przemiany społeczne i kulturowe w XX wieku	3	3	0,0	zal. oc.	o	30	30	0	2	0	0
4	Statystyka i demografia historyczna	3	5	1,2	zal. oc.	o	60	30	30	2	0	0
5	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa III	3	4	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
6	Wykład monograficzny I	3	2	0,0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		20	2,4	x	x		210	150	60	12	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		x	2,4	x	x		60	0	60	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		6	1,2	x	x		60	30	30	4	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
1	Komputeryzacja archiwów (opis archiwaliów)	3	2	0,6	zal. oc.	o	30	10	20	2	0	0
2	Podstawy zarządzania instytucjami i przedsiębiorstwami gospodarczymi	3	2	0,6	zal. oc.	o	30	10	20	2	0	0
3	Zarządzanie dokumentacją współczesną	3	4	1,2	zal. oc.	o	60	30	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		8	2,4	x	x		120	50	70	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		x	2,4	x	x		70	0	70	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		0	0,0	x	x		0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 3		30	4,8	x	x		360	230	130	20	0	0

Rok studiów: 2, semestr: 4

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
II - PODSTAWOWYCH												
1	Absolwent na rynku pracy	4	3	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			3	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)			x	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)			0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Historia a pamięć – wybrane aspekty	4	2,5	0,0	zal. oc.	o	30	30	0	2	0	0
2	Mechanizmy życia politycznego i sprawowania władzy w PRL	4	2,5	0,0	zal. oc.	o	30	30	0	2	0	0
3	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa IV	4	8	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
4	Wykład monograficzny II	4	2	0,0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			15	1,2	x	x	120	90	30	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			10	1,2	x	x	60	30	30	4	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
1	Komputeryzacja archiwów (systemy informatyczne)	4	1	0,6	zal. oc.	o	10	0	10	2	0	0
2	Teoria archiwalna	4	3	0,0	egz.	o	30	30	0	4	0	0
3	Oral history w archiwistyce	4	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0

Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)				6	1,8	x	x	70	30	40	8	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)				x	1,8	x	x	40	0	40	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)				0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0	
V - PRAKTYKA														
1	Praktyka zawodowa			4	6	6,0	zal. oc.	f	0	0	0	2	160	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)				6	6,0	x	x	0	0	0	2	160	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)				x	6,0	x	x	0	0	0	2	160	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)				6	6,0	x	x	0	0	0	2	160	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 4				30	10,2	x	x	220	120	100	20	160	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 2 roku studiów				60	15	x	x	580	350	230	40	160	0	

Tabela podsumowująca

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
				ogółem zajęcia dydaktyczne	wykłady	ćwiczenia	inne		
Liczba punktów ECTS / godz. dyd. w planie studiów		120	34,2	1422	707	715	97	160	0
Grupa treści									
I - WYMAGANIA OGÓLNE									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	12	4,8	180	60	120	11	0	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	4,8	120	0	120	7	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	6	1,2	90	60	30	5	0	0
II - PODSTAWOWYCH									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	3	1,2	30	0	30	2	0	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	1,2	30	0	30	2	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	0	0,0	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	67	13,2	750	420	330	48	0	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	13,2	330	0	330	24	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	26	4,8	210	90	120	14	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	30,5	9,0	450	215	235	34	0	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	9,0	235	0	235	22	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	2,0	1,2	30	0	30	2	0	0
V - PRAKTYKA									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	6	6	0	0	0	2	160	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	6	0	0	0	2	160	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)	6	6	0	0	0	2	160	0

VI - INNE									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	1,5	0	12	12	0	0	0	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	0	0	0	0	0	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)	0	0	0	0	0	0	0	0

I	Punkty ECTS sumaryczne wskaźniki ilościowe w tym, zajęcia:	Punkty ECTS	
		Liczba	%
	Ogółem - plan studiów	120	100
1	wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia	61	50,83
2	z zakresu nauk podstawowych	3	2,5
3	o charakterze praktycznym (laboratoryjne, projektowe, warsztatowe)	34,2	28,5
4	ogólnouczelniane lub realizowane na innym kierunku	8	6,66
5	zajęcia do wyboru - co najmniej 30% pkt ECTS	40	33,33
6	wymiar praktyk	6	5,0
7	zajęcia z wychowania fizycznego	-	-
8	zajęcia z języka obcego	2	1,67
9	przedmioty z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych	118,5	98,75
10	zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne (dotyczy profilu praktycznego)	-	-
11	zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie/ach, do których przyporządkowano kierunek studiów (dotyczy profilu ogólnoakademickiego)	102	85,0

II	Procentowy udział pkt ECTS dla każdej z dyscyplin naukowych w łącznej liczbie punktów ECTS	%
1	Historia	95
2	Nauki o polityce i administracji	5
Ogółem		100

Wykaz grup przedmiotów
Specjalistyczny warsztat językowy
1. Język angielski
2. Język niemiecki
3. Język rosyjski
Wykład do wyboru
1. Historia filozofii
2. Globalizacja i regionalizacja
Przedmiot do wyboru I
1. Projektowanie i realizacja kampanii społecznych
2. Zarządzanie strategiczne w przedsiębiorstwie
Przedmiot do wyboru II
1. Public Relations
2. Dziennikarstwo XXI wieku
Wykład monograficzny I, II
1. Afryka w stosunkach międzynarodowych
2. Dokąd zmierza Rosja w XXI wieku?
3. Wizerunki kobiet w literaturze i sztuce
4. Konflikty moralne w wymiarze indywidualnym i społecznym
5. Terrorism in the context of international and criminal law
Zajęcia do wyboru
1. Paleografia łacińska
2. Neografia gotycka

KIERUNKU HISTORIA
W ZAKRESIE: NAUCZANIE HISTORII I WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE

Obowiązuje od cyklu: 2024 Z

Profil kształcenia: ogólnoakademicki

Forma studiów: stacjonarne

Poziom studiów: studia drugiego stopnia

Liczba semestrów: 4

Dziedzina/y nauki/dyscyplina/y naukowa/e lub artystyczna/e: dziedzina nauk humanistycznych, dyscyplina: historia/ dziedzina nauk społecznych, dyscyplina: nauki o polityce i administracji

Rok studiów: 1, semestr: 1

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Specjalistyczny warsztat językowy	1	2	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	1	0	0
2	Technologie informacyjne w warsztacie historyka	1	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
3	Translatorium z języka łacińskiego I	1	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0

Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)					6	3,6	x	x	90	0	90	5	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)					x	3,6	x	x	90	0	90	5	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)					2	1,2	x	x	30	0	30	1	0	0	
III - KIERUNKOWYCH															
1	Specjalistyczne narzędzia warsztatu badawczego historyka I				1	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
2	Specjalistyczne narzędzia warsztatu badawczego historyka II				1	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
3	Warsztat naukowy historyka				1	4	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
4	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa I				1	4	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
5	Wykład do wyboru				1	2	0,0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)					14	4,8	x	x	180	60	120	12	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)					x	4,8	x	x	120	0	120	10	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)					6	1,2	x	x	60	30	30	4	0	0	
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA															
1	Historia w przestrzeni publicznej				1	3	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)					3	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)					x	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)					0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0	
IV – BN – związanych z przygotowaniem psychologiczno-pedagogicznym															
1	Pedagogika (konwersatorium)				1	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
2	Psychologia społeczna				1	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)					4	2,4	x	x	60	0	60	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)					x	2,4	x	x	60	0	60	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)					0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0	
V - PRAKTYKA															
V - BN – związanych z przygotowaniem psychologiczno-pedagogicznym															
1	Praktyka psychologiczno-pedagogiczna				1	1,5	1,5	zal. oc.	f	0	0	0	2	40	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)					1,5	1,5	x	x	0	0	0	2	40	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)					x	1,5	x	x	0	0	0	2	40	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)					1,5	1,5	x	x	0	0	0	2	40	0	

VI - INNE													
1	Etykieta	1	0,5	0	zal.	o	4	4	0	0	0	0	0
2	Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	1	0,5	0	zal.	o	4	4	0	0	0	0	0
3	Ergonomia	1	0,25	0	zal.	o	2	2	0	0	0	0	0
4	Ochrona własności intelektualnej	1	0,25	0	zal.	o	2	2	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			1,5	0	x	x	12	12	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	12	12	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 1			30	13,5	x	x	372	72	300	25	40	0	0

Rok studiów: 1, semestr: 2

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Translatorium z języka łacińskiego II	2	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
2	Przedmiot do wyboru I	2	2	0,0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			4	1,2	x	x	60	30	30	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)			x	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)			2	0,0	x	x	30	30	0	2	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Intelektualne dziedzictwo antyku grecko-rzymskiego	2	2	0,0	zal. oc.	o	30	30	0	2	0	0

2	Edytorstwo źródeł historycznych	2	2	0,0	zal. oc.	o	30	30	0	2	0	0
3	Metodologia historii	2	2	0,0	egz.	o	30	30	0	4	0	0
4	Historia historiografii	2	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
5	Specjalistyczne narzędzia warsztatu badawczego historyka III	2	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
6	Problemy społeczno-gospodarcze w Polsce i Europie późnego średniowiecza	2	4	1,2	zal. oc.	o	60	30	30	2	0	0
7	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa II	2	4	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)		18	4,8	x	x		240	120	120	16	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)		x	4,8	x	x		120	0	120	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)		4	1,2	x	x		30	0	30	2	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
IV – DN – związanych z przygotowaniem dydaktycznym do nauczania pierwszego przedmiotu												
1	Dydaktyka historii I	2	4	1,2	zal. oc.	o	60	30	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)		4	1,2	x	x		60	30	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)		x	1,2	x	x		30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)		0	0,0	x	x		0	0	0	0	0	0
IV – EN – związanych z przygotowaniem dydaktycznym do nauczania drugiego przedmiotu												
1	Dydaktyka wiedzy o społeczeństwie I	2	4	1,2	zal. oc.	o	60	30	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)		4	1,2	x	x		60	30	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)		x	1,2	x	x		30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)		0	0,0	x	x		0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 2		30	8,4	x	x		420	210	210	24	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 1 roku studiów		60	21,9	x	x		792	282	510	49	40	0

Rok studiów: 2, semestr: 3

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Przedmiot do wyboru II	3	2	0,0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			2	0,0	x	x	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)			x	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)			2	0,0	x	x	30	30	0	2	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Problemy społeczne i kulturalne w Polsce i Europie nowożytnej	3	3	0,0	zal. oc.	o	30	30	0	2	0	0
2	Kultura i społeczeństwo XIX-wiecznej Europy	3	3	0,0	zal. oc.	o	30	30	0	2	0	0
3	Przemiany społeczne i kulturowe w XX wieku	3	3	0,0	zal. oc.	o	30	30	0	2	0	0
4	Statystyka i demografia historyczna	3	5	1,2	zal. oc.	o	60	30	30	2	0	0
5	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa III	3	4	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
6	Wykład monograficzny I	3	2	0,0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			20	2,4	x	x	210	150	60	12	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)			x	2,4	x	x	60	0	60	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)			6	1,2	x	x	60	30	30	4	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
1	Edukacja historyczno-regionalna (projekt edukacyjny)	3	4	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0

Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)		4	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)		x	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)		0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0	
IV – DN – związanych z przygotowaniem dydaktycznym do nauczania pierwszego przedmiotu												
1	Dydaktyka historii II	3	3	1,2	egz.	o	30	0	30	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)		3	1,2	x	x	30	0	30	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)		x	1,2	x	x	30	0	30	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)		0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0	
IV – EN – związanych z przygotowaniem dydaktycznym do nauczania drugiego przedmiotu												
1	Dydaktyka wiedzy o społeczeństwie II	3	3	0,6	egz.	o	15	0	15	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)		3	0,6	x	x	15	0	15	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)		x	0,6	x	x	15	0	15	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)		0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 3		32	5,4	x	x	315	180	135	24	0	0	

Rok studiów: 2, semestr: 4

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
II - PODSTAWOWYCH												
1	Absolwent na rynku pracy	4	3	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			3	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)			x	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)			0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Historia a pamięć – wybrane aspekty	4	2,5	0,0	zal. oc.	o	30	30	0	2	0	0
2	Mechanizmy życia politycznego i sprawowania władzy w PRL	4	2,5	0,0	zal. oc.	o	30	30	0	2	0	0
3	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa IV	4	8	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
4	Wykład monograficzny II	4	2	0,0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			15	1,2	x	x	120	90	30	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)			x	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)			10	1,2	x	x	60	30	30	4	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
1	Retoryka w edukacji historycznej	4	2,5	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			2,5	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)			x	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)			0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0

V – PRAKTYKA												
V – DN – związanych z przygotowaniem dydaktycznym do nauczania pierwszego przedmiotu												
1	Praktyka przedmiotowo metodyczna (Historia)	4	4,5	4,5	zal. oc.	f	0	0	0	2	120	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			4,5	4,5	x	x	0	0	0	2	120	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)			x	4,5	x	x	0	0	0	2	120	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)			4,5	4,5	x	x	0	0	0	2	120	0
V – EN – związanych z przygotowaniem dydaktycznym do nauczania drugiego przedmiotu												
1	Praktyka przedmiotowo metodyczna (Wiedza o społeczeństwie)	4	3	3	zal. oc.	f	0	0	0	2	60	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			3	3	x	x	0	0	0	2	60	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)			x	3	x	x	0	0	0	2	60	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)			3	3	x	x	0	0	0	2	60	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 4			28	11,1	x	x	180	90	90	16	180	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 2 roku studiów			60	16,5	x	x	495	270	225	40	180	0

Tabela podsumowująca

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
				ogółem zajęcia dydaktyczne	wykłady	ćwiczenia	inne		
Liczba punktów ECTS / godz. dyd. w planie studiów		120	38,4	1287	552	735	89	220	0
Grupa treści									
I - WYMAGANIA OGÓLNE									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	12	4,8	180	60	120	11	0	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	4,8	120	0	120	7	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	6	1,2	90	60	30	5	0	0
II - PODSTAWOWYCH									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	3	1,2	30	0	30	2	0	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	1,2	30	0	30	2	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	0	0,0	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	67	13,2	750	420	330	48	0	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	13,2	330	0	330	24	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	26	4,8	210	90	120	14	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	9,5	3,6	90	0	90	6	0	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	3,6	90	0	90	6	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	0	0,0	0	0	0	0	0	0
IV – BN – związanych z przygotowaniem psychologiczno-pedagogicznym									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	4	2,4	60	0	60	4	0	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	2,4	60	0	60	4	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)	0	0,0	0	0	0	0	0	0

IV – DN – związanych z przygotowaniem dydaktycznym do nauczania pierwszego przedmiotu									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	7	2,4	90	30	60	6	0	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	2,4	60	0	60	6	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)	0	0,0	0	0	0	0	0	0
IV – EN – związanych z przygotowaniem dydaktycznym do nauczania drugiego przedmiotu									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	7	1,8	75	30	45	6	0	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	1,8	45	0	45	6	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)	0	0,0	0	0	0	0	0	0
V - PRAKTYKA									
V- BN – związanych z przygotowaniem psychologiczno-pedagogicznym									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	1,5	1,5	0	0	0	2	40	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	1,5	0	0	0	2	40	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)	1,5	1,5	0	0	0	2	40	0
V – DN – związana z przygotowaniem dydaktycznym do nauczania pierwszego przedmiotu									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	4,5	4,5	0	0	0	2	120	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	4,5	0	0	0	2	120	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)	4,5	4,5	0	0	0	2	120	0
V – EN – związana z przygotowaniem dydaktycznym do nauczania drugiego przedmiotu									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	3	3	0	0	0	2	60	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	3	0	0	0	2	60	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)	3	3	0	0	0	2	60	0
VI - INNE									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	1,5	0	12	12	0	0	0	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	0	0	0	0	0	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)	0	0	0	0	0	0	0	0

I	Punkty ECTS sumaryczne wskaźniki ilościowe w tym, zajęcia:	Punkty ECTS	
		Liczba	%
	Ogółem - plan studiów	120	100
1	wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia	64	53,33
2	z zakresu nauk podstawowych	3	2,5
3	o charakterze praktycznym (laboratoryjne, projektowe, warsztatowe)	38,4	32,0
4	ogólnouczelniane lub realizowane na innym kierunku	8	6,66
5	zajęcia do wyboru - co najmniej 30% pkt ECTS	41	34,17
6	wymiar praktyk	9	7,50
7	zajęcia z wychowania fizycznego	-	-
8	zajęcia z języka obcego	2	1,67
9	przedmioty z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych	118,5	98,75
10	zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne (dotyczy profilu praktycznego)	-	-
11	zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie/ach, do których przyporządkowano kierunek studiów (dotyczy profilu ogólnoakademickiego)	102	85,0

II	Procentowy udział pkt ECTS dla każdej z dyscyplin naukowych w łącznej liczbie punktów ECTS	%
1	Historia	95
2	Nauki o polityce i administracji	5
Ogółem		100

Wykaz grup przedmiotów	
Specjalistyczny warsztat językowy	
1.	Język angielski
2.	Język niemiecki
3.	Język rosyjski
Wykład do wyboru	
1.	Historia filozofii
2.	Globalizacja i regionalizacja

Przedmiot do wyboru I
1. Projektowanie i realizacja kampanii społecznych
2. Zarządzanie strategiczne w przedsiębiorstwie
Przedmiot do wyboru II
1. Public Relations
2. Dziennikarstwo XXI wieku
Wykład monograficzny I, II
1. Afryka w stosunkach międzynarodowych
2. Dokąd zmierza Rosja w XXI wieku?
3. Wizerunki kobiet w literaturze i sztuce
4. Konflikty moralne w wymiarze indywidualnym i społecznym
5. Terrorism in the context of international and criminal law